7/16370, 16371, 16372
16374

T.C.
BAŞBAKANLIK
Gümrük Müsteşarlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02. 1 .GÜM.O.06.00.01.1/10
Konu : Soru Önergeleri.

025525 *04.10.2006

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: 14.09.2006 tarih ve 24495 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınız ekleri, Afyonkarahisar Milletvekili Sn. Halil ÜNLÜTEPE tarafından tevcih edilen 7/16370, Edirne Milletvekili Sn. Rasim ÇAKIR tarafından tevcih edilen 7/16372 ve Hatay Milletvekili Sn. Züheyir AMBER tarafından tevcih edilen 7/16371 ile 7/16374 esas no' lu Yazılı Soru Önergelerinin cevapları ekli olarak sunulmuştur.

Bilgilerine arz ederim.

Kürşad TÜZMEN
Devlet Bakanı

EKLER :
EK-1: 7/16370 No' lu Yazılı Soru Önergesinin Cevabı.
EK-2: 7/16371 No' lu Yazılı Soru Önergesinin Cevabı.
EK-3: 7/16372 No' lu Yazılı Soru Önergesinin Cevabı.
EK-4: 7/16374 No' lu Yazılı Soru Önergesinin Cevabı.

Gümrük Müsteşarlığı, Gümrükler Genel Müdürlüğü
Hükümet Meydanı No:3 06100 Ulus/ANKARA
Telefon: (0312)3068867 Faks: (0312)3068875
e-posta: selami@gumruk.gov.tr elektronik ağ: www.gumruk.gov.tr
Ayrıntılı bilgi için irtibat: S. GÜRKAN (Gümrük Uzmanı)

7/16374

EK-4: 7/16374 Sayılı Yazılı Soru Önergesinin Cevabı

Hatay Milletvekili Sn. Züheyir AMBER tarafından tevcih edilen 7/16374 esas sayılı Yazılı Soru Önergesindeki sorulara cevap teşkil eden görüşlerimiz aşağıda belirtilmiştir:

1- Yayladağı sınır kapısının teftişine ilişkin yazılı soru önergesine konu raporda belirtilen eksikliklerden; Yayladağı Gümrük Sahasında halihazırda mevcut tuvaletler ihtiyacı karşılamakta olup, su yetersizliği ile ilgili keşif ve ölçümler yapılmış en kısa zamanda sondaj çalışmalarına başlanarak su sorunu giderilmiş olacaktır.

Hizmet binası 1958 yılında o günkü şartlara cevap verecek şekilde yapılmış bir binadır. Ancak, günümüz şartlarına uygun ve her türlü ihtiyaca cevap verecek şekilde yeniden yapılacak hizmet binası projesi personelin tüm ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde hazırlanmış, mevcut lojmanlarla ilgili olarak Bayındırlık İl Müdürlüğünce bakım, onarım ve tamiri ile ilgili keşif özeti yaptırılmıştır.

Yöre ve bölgenin yağışlı olması nedeniyle sık sık meydana gelen elektrik kesintileri jeneratör ve trafonun yenilenmesi ile ortadan kalkmıştır.

Telefon ve iletişim ile ilgili birimlerle yapılan görüşmelerde yeni yapılmakta olan yolun tamamlanmasını müteakip kabloların yer altından döşenerek bu aksaklıların giderileceği belirtilmiştir.

Personel adedi genel personel eksiklik ve ihtiyacına rağmen kısmen de olsa artırılmış, hizmetlerin aksamadan yürütülmesine çalışılmaktadır.

Gümrük sahası Hatay Valiliğince asfaltlanarak tozdan arındırılan, Yayladağı Gümrük ve Muhafaza Müdürlüğünün hizmet şartlarının iyileştirilmesi hususundaki ihtiyaç Gümrük Müsteşarlığınca tespit edilmiş ve anılan gümrük idaresinin modern, seri ve sağlıklı hizmet verilebilir hale getirilmesi için gerekli çalışmalara başlanılmıştır.

2- Nisan 2006 ayı içerisinde Gümrük Muhafaza Kontrolörlerince denetlenen kapılara ilişkin liste Ek' te sunulmuştur.

3- Bilindiği üzere, kamu idarelerinin eksiklikleri kamu hukukunun kurallarına göre birden fazla kamu kurum ve kuruluşu tarafından ve bütçe imkanları doğrultusunda giderilebilmektedir.

4, 5- Sınır kapılarımızdan yasadışı insan, eşya ve araç geçişinin tespitinde kullanılan ileri teknoloji ürünü sistemlerin kurulmasına ilişkin çalışmalara 2001 yılında GÜMSİS Projesi kapsamında başlanmıştır. Ancak, tüm ülke genelinde ihtiyaç duyulan Araç Takip Sistemi ya da Araç ve Konteynır Tarama Cihazı (X-Ray) gibi sistemlerin kısa bir süre içerisinde tüm gümrük kapılarına yaygınlaştırılmasının mevcut bütçe kaynakları ile karşılanması mümkün bulunmamaktadır. Geçiş yoğunluğu dikkate alınarak öncelik belirlenmektedir.

Bahse konu Narkotik Köpeği ile ilgili olarak da; şüphe ve ihbar olması durumunda Cilvegözü Gümrük Muhafaza Müdürlüğünde mevcut olan Narkotik Dedektör Köpeğinden faydalanılmaktadır. Ayrıca, söz konusu köpeklerin eğitimi uzun zaman almakta, belirli sayıda temin edilebilmekte ve dağıtımları bir plan dahilinde yürütülmektedir.

6- Seçim bölgeniz Hatay dahilinde iki sınır kapısının da, belirtilen normlara uygun çağdaş bir hale getirilmesi için çalışmalar başlatılmıştır.

Genel Müdürlük Makamın 10.04.2006 gün ve 593 sayılı Onayı gereği Gümrük Muhafaza Kontrolörlerince Nisan 2006 tarihinde denetlenen kapılar ve tespit edilen sorunlar ve çözüm önerileri aşağıda gösterilmiştir.

I-MERSİN LİMANI

Tespit Edilen Sorunlar ve Çözüm Önerileri :

1-Liman mevcut alt yapısı ile artan kapasite karşısında kapı ve yollarının yetersizliğinden dolayı ihtiyaca cevap veremez haldedir. Bu yüzden Liman sahasındaki trafiğin daha düzenli hale getirilmesi ve C Kapısındaki bekleme yerlerinin oluşturulması hususları da göz önünde bulundurularak kapı ve yolların yeniden düzenlenmesi,

2- Liman çevresindeki ihata ve tel örgüler suç örgütlerinin kolayca aşabileceği derecede zayıf ve yetersiz görülmektedir. Gümrüklü sahanın güvenliği açısından ihata duvarlarının yükseltilerek üzerlerine tel örgüler çekilmesi,

3- Limanda iş takibi amacıyla; Acente, müşavir ve nakliyeci şirketlere özel otomobilleriyle limana girmeleri için, çok sayıda istekliye araç giriş kartı verilmesinden dolayı, araçların saha içerisinde yaptıkları hal ve hareketlerin gözlenmesinde güçlük çekilmektedir. İş takibi amacıyla özel araçların liman sahasına girişinin yasaklanarak işletmeci kuruluş tarafından araç satın alınma cihetine gidilmesi veya kiralama yoluyla alınacak araçların liman içerisinde ring servis yaparak iş gören şahısların veya firmaların hizmetine sunulmasının sağlanması,

4- Liman girişindeki otopark limandan tecrit edilmeli yada kaldırılmalıdır. Otoparkın mevcut fiziki durumuyla gümrük muhafaza hizmetleri açısından risk oluşturduğu,

5- Gümrüklü sahanın genel güvenliği açısından tren geçit kapısının tren geçişlerinden sonra hemen kapatılması, günün her saati güvenlik görevlisi verilmesi,

6- Transit ve serbest dolaşıma giriş maksadıyla limana gelen konteynerlerin bulunduğu sahalarda giriş ve çıkışların kontrol altına alınabilmesi için, liman içerisinde bulunan konteynır sahalarının genişletilerek yüksek tel örgülerle çevrilmesi ve aydınlatma sisteminin kurulması,

7- Liman çıkış kapısı yollarını park ederek tıkayan tır ve kamyonlar için bekleme alanları oluşturulduğu, ancak bu bekleme alanlarının zemini yağışlı geçen mevsimlerde zemin çökmesinden dolayı kullanılamaz hale geldiği, zeminin gerekli malzeme ve asfaltla güçlendirilmesi,

8- Limana giriş ve çıkış için açılan 6 adet araç giriş ve çıkış kapısı bulunduğu, bu durumun zaten yetersiz olan Gümrük Muhafaza Memurlarının dağınık biçimde çalışmasına neden olduğu ve yeterli verim alınamadığı, Gümrük Muhafaza Amir ve Memurlarının yaklaşık 4 yıldan bu yana 12/12 nöbet sistemi ile 2 grup halinde çalıştığı, Mersin Gümrük Muhafaza Müdürlüğü'nün Gümrük Muhafaza Memuru ve Gümrük Muhafaza Kısım Amiri ihtiyacının karşılanması,

9- Limana giriş ve çıkışlarda giren ve çıkan araçların optik okuyucularla kontrol altına alınması ve bu yerlerin yeterli teknik donanım ve teknoloji ile güçlendirilmesi için işletmeci kuruluş tarafından tüm kapıların ve liman sahasını gözetleyecek şekilde karadan olduğu gibi denizden de gelebilecek olumsuzlukları önlemek amacıyla; gece görüşü de sağlayan kamera (MOBET) sistemi ile donatılması,

10- Giriş-çıkış kapılarında etkin kontrolün sağlanması amacıyla aksine yönde araç giriş-çıkışlarının önlenmesi yönünde işletmeci kuruluş tarafından kapan veya bariyer sisteminin oluşturulması,

11- Gümrüklü sahalarda gerekli ve etkin denetimim sağlanmasından hareketle giriş-çık kapılarının bilgisayar sistemi ile birbirini görebilecek şekilde Kara Taşıt Takip Programının (Otomasyon) liman araç giriş-çıkış kapılarında da uygulanması,

12- Kaçakçılıkla mücadelede caydırıcılık, arama ve yakalamalarda eşya, menşei, acente ve taşımacılık sektörleri gibi risk profillerinin çıkarılarak denetimlerde etkinliği artıran ve gümrük muhafaza personelinin motive olmasını sağlayacak teknik ekipmanlardan olan konteynır arama X-Ray cihazlarının limana konuşlandırılması,

13- Ülkemizin en büyük limanları arasında yer alan Mersin Limanı'nda halen 1 adet kantarın çalışmakta olduğu, bu nedenle araç birikiminden kaynaklanan liman taşıt trafiğinin kontrolünde aksamalar yaşandığı, bu tür olumsuzlukların giderilmesi açısından çalıştırılamayan diğer kantarın da faal hale getirilmesi veyahut hizmetlerin zamanında yerine getirilmesi açısından kantar sayısının artırılması,

14- Liman içerisinde bulunan mevcut ihracat muayene sahasının yeterli konteynır ve araç kapasitesini karşılayamaması nedeniyle en az 100 araç alacak şekilde genişletilmesi,

15- Liman sahasında görev yapan Gümrük Muhafaza Memuru ve Ambar Memuru nöbet mahallerinin görev ve hizmet vermeye elverişli hale getirilmesi için çalışma mahallerindeki çatı tamiri, ısıtma, soğutma ve demirbaş ihtiyaçlarının ilgili kuruluşlarca karşılanması tespit ve önerilerinde bulunulmuştur .

II-MERSİN SERBEST BÖLGESİ

Tespit Edilen Sorunlar ve Çözüm Önerileri :

1- Gümrük işlemlerinin tamamlanmasına rağmen başka veya fazla eşya çıkışını önlemek amacıyla, mevcut durumda bölge içerisinde Muayene Memuru tarafından belge kontrolü veya fiziki muayene yapılıp eşyanın tespitinden sonra çıkış için uzun zaman geçtiği, bu süre içerisinde başka ve ilave malların araca yüklenebileceği durumları göz önünde bulundurulduğunda kantarların çıkış kapısının yanına kurulması ve tartılan aracın doğrudan çıkış kapısına sevkinin sağlanması,

2- Muayene arz yeri ile ilgili olarak, kapıya yakın alanda bunun için uygun bir yerin olmadığı ve inşasının da yük getireceği dile getirilerek, bölge içinde kullanılmayan 1.000 metrekarelik kapalı bir deponun ayrılarak eşya muayene işlemi için kullanılması,

3- Serbest Bölge giriş izin belgesi, görev kartı, özel izin belgesi düzenlemelerinden önce adına kart düzenlenecek şahıs veya aracın öncelikle Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü Kaçakçılık Bilgi Bankasından sorgulanması,

4- Serbest Bölgelerde faaliyet gösteren firma sayısı, çalışan personel ve giriş-çıkış yapan araç ve şahısların yoğunluğu göz önüne alınarak, söz konusu araçların kapıda görevli sınırlı sayıda personel marifetiyle sağlıklı ve etkin olarak kontrol ve denetlenmesi mümkün olmadığından, bölgeye giriş ve çıkışına müsaade edilen kişilerin, kapıya kadar getirilip, bilahare bölge içerisinde sürekli kalmak kayıt ve şartıyla sınırlı sayıda servis araçlarıyla iş yerlerine dağıtımını sağlayacak bir taşıma sisteminin uygulanması yönünde ilgili kuruluşlar nezdinde girişimde bulunulması,

Diğer taraftan alternatif bir uygulama olarak, bölgede faaliyet gösteren yerli ve yabancı firmalarda çalışan işçilerin, işyeri sahiplerinin ve ziyaretçi otolarının ve işçi taşıyan servis araçlarının, gümrüklü eşya taşıyan araçların giriş çıkış yaptığı kapı dışında başka bir kapıdan giriş ve çıkış yapmaları için ayrı bir kapı açılarak araç ve kişi optik okuyucu kart sistemi kurulması ile Serbest Bölge Uygulama Yönetmeliği'nin 20. Maddesi gereği gümrük muhafaza personelinin denetiminde özel güvenlik görevlilerince kart ve izin belgelerinin kontrolünün sağlanması,

5- Gümrük muamelesine tabi tutulmadan eşya geçirilmesinin önlenmesi amacıyla 2001 yılı itibarıyla kurulan bilgisayarlı kamera kayıt sisteminin modernize edilmesi,

Ayrıca;

a) 3 Nolu kulübenin bulunduğu yere, Ataş yolunun ilk dönemecine kadar olan alanı görüntüleyecek şekilde 1 robot kamera,

b) Ataş yolu dönemecinin bitiminden itibaren denize paralel olan D-3 caddesinin devamı sayılan kısma 1 robot kamera,

c) 8 inci Sokağın başlangıcından Yalım tesislerine kadar uzanan sokağa 1 robot kamera kurulması,

d) İhata duvarına yakın geçen elektrik nakil direklerine aydınlatma lambasının takılması,

e) Bununla birlikte mevcut kurulu kamera kayıt sisteminin güç kaynağı olmadığından elektrik kesintilerinde kayıt yapmadığı, bu süre içerisinde denetleme imkanı olmadığından yeni sistem kuruluncaya kadar acilen cihaza güç kaynağı takılması,

6- Serbest Bölge içerisinde oluşturulacak bir bilgisayar ağıyla serbest bölgede faaliyet gösteren firmaların mal giriş-çıkışı ve envanter kayıtlarını içeren program üzerinden giriş-çıkış kapısında kurulacak bilgisayar sistemiyle malın bölge içerisinde hareketinin izleneceği, eşyanın ithali veya transit işlemlerinde eşyanın Türkiye'ye girişiyle firma kayıtlarından stok düşümünün de yapılmış olacağı dikkate alındığında, ayrıca ilgili firmaların bölge içi satışlarında da serbest bölge işlem fişinin kapıdaki bilgisayarda işleme alınmasıyla, alıcı ile satıcı arasındaki kayıtların aynı şekilde kontrol altına alınacağı,

Bu durumun kaçakçılıkla mücadeleye işlerlik kazandıracak risk analizi çalışmalarına kaynaklık edeceği ve hedefleme sistemiyle riskli firma ve mallar üzerinde kontrol ve denetimlerin yoğunlaştıracağı, kısacası bölge içi satışların periyodik olarak kontrol edilmesi hususları birlikte değerlendirildiğinde depo içi stok kayıtlarına ilişkin eşyanın cins, miktar ve bakiye durumlarını gösterir şekilde programlanan Serbest Bölge Müdürlüğü bilgi işlem sisteminden Gümrük ve Gümrük Muhafaza İdarelerinin de yararlandırılması yönünde gerekli girişimde bulunulması (Ek: 1) tespit ve önerilerinde bulunulmuştur.

III-TAŞUCU LİMANI

Tespit Edilen Sorunlar ve Çözüm Önerileri :

Taşucu Gümrük ve Gümrük Muhafaza Müdürlüğünün Taşucu İskelesi ve kısmi de olsa SEKA Limanında hizmet verdiği, Taşucu iskelesindeki liman sahasının küçük olması nedeniyle gümrük işlemlerinde sıkıntılar yaşandığı, şöyle ki gümrüklü sahaya giriş çıkış kapısının tek araçlık geçişe müsaade etmesi nedeniyle kamyon ve büyük tonajlı araçların yoğun giriş çıkışlar 'a yığılma yaşandığı, yoğun yolcu sirkülasyonunda yolcu ve yük gemilerine yeterli rıhum sağlanamadığı, bir de buna personel eksikliği ilave olunca hem gümrük işlemlerinde hem de sahanın korunması ve denetiminde güçlükler yaşandığı, bu yüzden gümrük işlemlerinin genellikle araç üstü yürütüldüğü ve buna paralel olarak etkin denetim de yapılamadığı, SEKA Limanının ise yukarıda sayılan olumsuzlukları giderebilecek şekilde inşa edildiği, Gümrük ve Gümrük Muhafaza işlemlerinin zamanında, etkin ve verimli yapılabilmesi amacıyla idarelerin SEKA Limanına taşınması tespit ve önerilerinde bulunulmuştur .

IV-DİLUCU KARA HUDUT KAPISI

Tespit Edilen Sorunlar ve Çözüm Önerileri :

1- Dilucu Gümrüğünde Tarım İl Müdürlüğü'ne ait Dezenfeksiyon birimi hizmet binasının Sahanın Nahçıvan kapısının dışında bulunduğu ve dezenfeksiyon işlemlerinin de yine saha dışında yapıldığı, dezenfeksiyon ünitesinde çalışanların yöre halkından olması da dikkate alındığında bu durumun kaçakçılık açısından riskli bulunduğu, bu nedenle söz konusu dezenfeksiyon birimi hizmet binasının saha içerisine alınması ve işlemlerin bur. gerçekleştirilmesinin gerektiği,

2- Saha krokisinden de görüleceği üzere sahanın gerek Türkiye Kapısı ve gerekse Nahçıvan kapısındaki Gümrük Muhafaza görev noktalarıyla polis pasaport kontrol peronları arası mesafenin uzak olduğu, her iki kapıdan da sahaya giriş yapan araçlar için kapıdaki Gümrük Muhafaza personelince gerekli işlemler yapıldıktan sonra pasaport polisine yönlendirildiği, ancak polis pasaport peronlarının uzakta ve kapıdaki Gümrük Muhafaza personelinin görüş alanının dışında bulunması ve bunun da araçların sahaya girdikten sonra polis pasaport peronlarına gelinceye kadar gözetilememesi sonucunu doğurması nedeniyle risk yarattığı, ayrıca saha giriş kapılarıyla pasaport polis peronları arasında diğer kurumlara ait hizmet binalarının bulunmaması gerektiği, diğer taraftan sahanın çıkış bölümünde polis pasaport peronları, idare binasının yanında olduğundan, pasaport polisinden çıkış alarak ilerdeki çıkış muayene peronlarına gelen ve buradan çeşitli nedenlerle tekrar idare binasına veya vezneye yönlendirilen şahısların, pasaport polisinden çıkış yaptırmış olmalarından ötürü geri dönüp idare binasına veya vezneye gitmelerinin sorun yarattığı, bu sebeplerden ötürü giriş ve çıkıştaki polis pasaport kontrol noktalarının giriş-çıkış kapılarına yaklaştırılması ve aralarında da herhangi bir hizmet biriminin ve yapının olmaması

gerektiği, alınan bilgilerden yakın zamanda gerçekleştirilecek olan saha içi tadilat çalışmaları sırasında bu hususlarında gözönüne alınmasında yarar olduğu,

3- Bulunduğu konum itibariyle özellikle insan, uyuşturucu, silah kaçakçılığı potansiyelinin yüksek olduğu Dilucu Sınır Kapısında araç X-Ray cihazına ihtiyaç duyulduğu,

4- Sahanın Türkiye'den çıkış bölümünde bir arama kanalı bulunduğu, ancak en çok ihtiyaç duyulan Türkiye'ye giriş bölümünde herhangi bir arama kanalının olmadığı, sahanın gidiş ve geliş bölümlerinin birbirinden tamamen ayrı olması, özellikle Türkiye'ye giriş bölümünde arama kanalına ihtiyaç bulunması ve bölgenin iklim şartları da dikkate alındığında sahanın bu bölümüne kapalı arama kanalı yapılmasının uygun olacağı,

5- Sınır kapısında görev yapan İdarede, bölgenin şartları göz önünde tutulduğunda Kaçak İstihbarat ve Narkotik Gümrük Muhafaza Kısım Amirliği'ne ihtiyaç duyulduğu, bu nedenle Müdürlük bünyesinde söz konusu kısım amirliğinin oluşturulmasının yararlı olacağı,

6- Bölgenin ikliminden ötürü hasar gören peron çatılarının onarılmasının gerektiği, ayrıca bir kısım peronların üstünde bulunan ve 'uzay çatı' diye tabir edilen kafes şeklindeki çatıların, üzerlerinin açık olmasından dolayı yağışlı havalarda özelliklede elektrik tesisatına zarar vererek arızalanmalarına sebebiyet verdiği, bu nedenle üzerlerinin kapattırılmasının uygun olacağı,

7- Giriş ve çıkış muayene peronlarında bir kısım lambanın yanmaması ve tesisatın da yetersiz kalması nedeniyle aydınlatmanın yeterli olmadığı, sahayı çevreleyen ihata duvarı üzerindeki tel örgülerin onarıma ihtiyaç duyduğu, saha giriş-çıkış kapılarıyla peronlara bariyer yapılması,

8- Kaçak olarak yakalanan araçların konulduğu yerin çukurda olması ve Aras nehrinin kenarında bulunması sebebiyle, su altında kaldığı, araçların konulduğu bu bölgenin dolgu yapılmak suretiyle yükseltilmesi,

9- Sahanın elektrik tesisatının yetersiz kalmasından ötürü bilgisayarların çalışmasında, sahanın aydınlatılmasında zaman zaman sıkıntılar yaşandığı, ayrıca saha yer altı kablolarının (elektrik, telefon, bilgisayar, kamera) geçtiği yer altı kanallarının içinin su dolması sebebiyle arızaların meydana geldiği, suya elektrik akımının geçme ihtimalinden dolayı tamirinin yaptırılamadığı, bu nedenle söz konusu kanalların ve sahanın elektrik tesisatının onarımının gerektiği,

10- Yolcu beraberi eşyaların kontrolünde kullanılan ancak arızalı olması nedeniyle uzun süredir çalıştırılmayan 1 adet X-Ray cihazının, sahanın Türkiye'ye giriş peronlarından birine kurulup, tamirinin yaptırılarak kullanılmaya başlanmasının gerektiği,

11- Gümrüklü sahanın temizliğinin satın alma usulü ile Aralık Belediyesine yaptırıldığı, ancak bu yıl için henüz ödenek gelmediğinden Aralık Belediyesi ile sıkıntılar yaşandığı, bu nedenle sorunun giderilmesinin uygun olacağı,

12- 1 adet Narkotik detektör Köpeğin bulunduğu, ancak idarecisinin ilgisizliği nedeniyle duyarlılığını yitirdiği, aramalarda da fiilen kullanılmadığı, (bu nedenle Valiliğin Talimatıyla Emniyet ve Jandarma'ya ait Narkotik detektör Köpeklerin kullanıldığı) bu sebeple gerek Müdürlüğün gerekse narkotik detektör köpek idarecisinin uyarılması ve Genel Müdürlüğümüzün 22.08.2002 gün ve 6434 sayılı yazısında belirtilen 'Narkotik detektör Köpek İdarecilerinin Görev

Çalışma Usül ve Esaslarını Belirtir Kurallar'a titizlikle uyulmasının sağlanması tespit ve önerilerinde bulunulmuştur .

V-NUSAYBİN KARA HUDUT KAPISI, TREN GARI VE MARDİN SERBEST BÖLGESİ

Tespit Edilen Sorunlar ve Çözüm Önerileri :

1- Nusaybin Tren Garı gümrüklü sahasının etrafının bir an önce ihata duvarları veya tel örgü ile çevrilmesi, aydınlatmasının yeterli hale getirilmesi ve gümrük muhafaza nöbet mahallerinin inşası için Devlet Demiryolları Genel Müdürlüğünden talepte bulunulması,

2- İstasyona gelen giden trenlerden özellikle LPG ve motorin tanklarının boş kontrollerinin gerektiği gibi yapılabilmesi için lazım olan teknik cihazların temin edilmesi veya bu cihazların temini konusunda Devlet Demir Yolları Genel Müdürlüğünden talepte bulunulması,

3- Nusaybin Sınır Kapısının Suriye çıkış ve Türkiye giriş bölümlerinde bulunan gümrük muhafaza hizmet mahallerinin yeterli hale getirilmesi ve genişletilmesi,

4- Kaçakçılık olayları ile ilgili olarak yakalanan şahısların belirli bir süre tutulabileceği ilgili mevzuata uygun bir Nezarethanenin Müdürlüğün talepleri doğrultusunda inşa edilmesi,

5- Yolcu giriş çıkış noktaları dikkate alınmadan inşa edilen ve eşya muayenesi için sahada uygun olmayan bir konumda bulunan yolcu salonunun ve giriş çıkış noktalarının yeniden dizayn edilmesi ve gerekirse yolcu salonunun yıkılarak giriş çıkış noktalarına uygun olarak inşa edilmesi,

6- Tamir için Genel Müdürlüğe gönderilen Fibereskop cihazının bir an önce tamir ettirilerek Müdürlüğe gönderilmesi,

7- Sahada eşyaların kontrolünde kullanılan ve kaçakçılıkla mücadele ve caydırıcılık açısından önem arz eden X-RAY cihazının etkin şekilde kullanılabilmesini teminen personelin cihazın kullanımı konusunda eğitime tabi tutulması,

8- X-RAY cihazının ve sahada kullanılan bilgisayarların kesintisiz kullanılabilmesini teminen, sık sık elektrik kesintisi yaşanan sahaya bir Jeneratör ve güç kaynağı alınması,

9- Genel Müdürlük tarafından gönderilen araç sökme takımının daha etkin olarak kullanılabilmesi için Müdürlük personelinden bazılarının bu konuda eğitime tabi tutulmasının veya Müsteşarlıkça bu konuda uzman personel istihdam edilmesinin sağlanmasının,

10- Sınır kapısının bu günkü çalışma saatleri dikkate alındığında gerekli olmayan ancak, kış mevsiminde ve kapıda gece çalışma yapılmasının zorunlu olacağı zamanlarda gerekli olan saha aydınlatmasının asgari düzeyde sağlanması,

11- Müdürlük personelinin iletişiminde kullanılmak üzere bir role ile yeterli sayıda telsiz temin edilmesinin,

12- Mardin Serbest bölgesindeki güvenlik sorununun giderilmesi, gerek Emniyet Birimlerinin gerekse de İşletici kuruluş MASBAŞ'ın özellikle aydınlatmanın dahi olmadığı geceleri bölgede güvenlik görevlisi ve polis memuru görevlendirmelerinin sağlanması,

13- Gümrük Muhafaza Memurlarının bölge girişindeki hizmet mahallinin sorunlarının giderilmesi ve Kısım Amirliği binasının kamu kurumu ciddiyetine yakışır bir hale getirilmesi için İşletici Kuruluş MASBAŞ nezdinde girişimde bulunulması tespit ve önerilerinde bulunulmuştur.

VI-ÖNCÜPINAR KARA HUDUT KAPISI

Tespit Edilen Sorunlar ve Çözüm Önerileri :

1- Suriye'den Türkiye'ye giriş noktasından yeni kapının yapıldığı yere kadar yaklaşık 1 km'lik yol mesafenin olduğunun tespit edildiği, halihazırda Suriye'ye sıfır noktada bulunan Gümrük Muhafaza Görev Mahallinin yeni giriş-çıkış kapısına çekilmesi halinde 1 km'lik bir tampon bölge oluşacağı, bu bölgedeki oluşabilecek kaçakçılık risklerini en aza indirebilmek açısından, Suriye'ye sıfır noktada bulunan nöbet mahallinde en az iki Gümrük Muhafaza Memuru bulundurulması, araçların buradan kontrollü ve gümrüklü sahada herhangi bir olumsuzluğa mahal vermeyecek sayıda saha içerisine yönlendirilmesi ve gerektiğinde muhabere vasıtalarından da yararlanmak suretiyle bu sevk işleminin desteklenmesi,

2- Sahanın beton asfalt olarak tabir edilen uzun ömürlü malzeme doldurularak asfaltlanmasının yerinde olacağı düşünüldüğünden Kilis Bayındırlık ve İskan İl Müdürlüğü nezdinde girişimlerde bulunulması,

3- Suriye'ye sıfır nokta olan nöbet mahalli ile yeni gümrük kapısı arasındaki yolun geliş ve gidiş olarak genişletilerek, Suriye'den Türkiye'ye giriş yapacak tırların akışının tek tek olmasını sağlayacak şekilde yolun her iki tarafına demir sabit ayrıştırıcı konulması,

4- Yolcu işlemlerinin yapılacağı alanda olduğu gibi gelen ve giden tırların birbirine karışmaması ve işlemlerinin gözetim altında etkin bir şekilde icra edilmesi için, söz konusu sahanın giriş-çıkış olarak en azından tel örgü ile birbirinden ayrılması,

5- Gümrüklü saha içerisinde yer alan Kantarın konumunun sorun oluşturduğu, bu nedenle, mevcut kantarın yerinin değiştirilerek ikinci bir kantar ilavesi ile tır sahasındaki giriş ve çıkış bölümlerinde birer adet kantar olması,

6- Tır sahasında herhangi bir arama kanalı olmadığı ve X-Ray cihazının bulunmadığı anlaşıldığından bir adet mobil X-Ray arama cihazı ve bir adet forkliftin idareye tahsisi edilmesi ile tır sahasına en azından bir adet arama kanalı yapılması,

7- Yeni yolcu salonunda, Öncüpınar Gümrük Muhafaza Müdürlüğü uhdesinde Heimann marka HI-Scan X-Ray bagaj kontrol cihazının olduğu görülmüştür. Ancak, gerek amirlerle gerekse memurlarla yapılan görüşmelerde İdare'de bu cihazı kullanabilecek nitelikte personel olmadığı anlaşılmıştır. Bu nedenle, Muhabere Elektronik Daire Başkanlığı veya uygun görülecek başka bir birimden bu işin ayrıntılarını bilen uzman bir personelin Öncüpınar Gümrük Kapısında görevlendirilerek yerinde ilgili personele eğitim vermesinin yararlı olacağı düşünülmektedir. Ayrıca, sadece Türkiye'ye giriş yapan yolcuların tarafında bulunan bu cihazdan, Türkiye'den çıkış yapan yolcuların bagajlarının kontrol işlemleri esnasında da yararlanılması,

8- Radyoaktif Madde ölçümünü yapılabilecek sadece çok küçük bir el cihazının olduğu, Türkiye'ye radyo aktif madde içeren eşyaların girmesini engellemek ve bu konuda etkin bir denetim kurmak amacıyla, Kapıkule ve Hopa sınır kapılarında bulunan ve araçlar saha içerisine girerken uyarı veren Radyoaktif madde ölçüm cihazlarından temin edilerek, tır giriş-çıkışının yapıldığı kapılardaki uygun mahallere monte edilmesi,

9- Diğer taraftan; yeni tır ve yolcu işlemlerinin tekemmül ettirildiği sahanın, 360 derece dönme kabiliyetine haiz kameralarla mülki idare amirliği ve polis tarafından izlendiği, Öncüpınar Gümrük Muhafaza Müdürlüğü'nün ise bu sistemden yararlanamadığı anlaşılmış olup, saha içerisinde hakimiyetin sağlanmasına büyük katkı sağlayacağı düşünüldüğünden, Kilis Valiliği nezdinde girişimlerde bulunularak anılan Müdürlüğü'nde bu sistemden yararlandırılması,

10- Giriş çıkış işlemleri bilgisayar ortamında kayıt altına alınmasına rağmen, yolcu işlemlerinde İhbar ve Kara Kapıları Takip Programının mahiyetinden kaynaklanan sıkıntılar bulunduğu düşünülmektedir. Bahse konu programa göre sadece 1 ve 2'nci şoförün kimlik bilgileri sisteme kaydedilerek sorgulanmakta, yolcular ise sayı olarak belirtilmektedir. Her ne kadar otobüs yolcuları liste halinde bildirilmekte ise de, özel araçları ile Kapıdan giriş-çıkış yapan şahısların beraberindeki kimseler için herhangi bir liste verilmemektedir. İşte tam bu noktada zafiyet doğmakta, özel aracın şoförünün yanında bulunan kimsenin ihbarlı olsa dahi sisteme kimlik bilgileri girilmediği için fiili olarak kapılardan giriş-çıkış yapması imkan dahiline girmektedir. Bu nedenle, gümrüklü sahalardan Türkiye'ye giriş-çıkış yapan tüm yolcuların pasaportlarına bakılması ve bu şahısların ihbarlı olup olmadığının mezkur sistemden sorgulanması icap etmektedir. Bu itibarla, ya şoförler hariç kişi ihbarlarının takibinden vazgeçilmesi ya da bu ihbarlar takibe alınacaksa etkin ve sağlıklı bir şekilde takibin yapılabilmesi için tüm yolcu pasaportlarının kontrol edilerek anılan programdan sorgulamalarının yapılması hususunda taşra teşkilatının talimatlandırılması,

11- Bayan yolcuların üst aramalarının sağlıklı bir şekilde yerine getirilebilmesi açısından bayan Gümrük Muhafaza Memuru görevlendirilmesi,

12- Yeni çalışma mahallinde memurların kışın ısınmalarını sağlayacak ısıtma sistemlerinin olmadığı, bu ihtiyacın giderilmesine yönelik tesisatın kurulması tespit ve önerilerinde bulunulmuştur.

VII-HAMZABEYLİ KARA HUDUT KAPISI

Tespit Edilen Sorunlar ve Çözüm Önerileri :

1- Hamzabeyli sınır kapısının TIR sahası bölümünün 19.06.2005 tarihinde açılmak suretiyle hizmete girdiği ancak yolcu hizmet sahasının henüz kullanım dışı olduğu, gerek yolcu gerekse TIR işlemlerinin tamamen TIR güzergahı üzerinden yapıldığı, Kapıkule gümrük sahasının yap-işlet-devret modeli kapsamında yapılmaya başlanması ve araçların Hamzabeyli sınır kapısına yönlendirilmesi halinde, burada yaşanması muhtemel yoğunluk göz önüne alınarak, bilgisayar ağına ait kablolama işleminin bir an önce tamamlanması, gümrük ve gümrük muhafaza peronlarında kullanılmak üzere 12 adet (idare tarafından bildirilmiştir.) bilgisayar sistemi kurulması, idari bürolarda kullanılacak bilgisayarların ise bilahare belirlenmesi,

2- Hamzabeyli projesinin eksik ve yanlış yapımlarından biri olarak karşımıza çıkan gümrük hattı dışı eşya satış mağazaları (duty free shop) için gerek TIR gerekse de yolcu salonu bölümünde yer ayarlanmaya çalışıldığı, projeye göre söz konusu mağazaların TIR ve yolcu hizmet

binalarının içinde yer aldığının görüldüğü, Edirne Valiliği, Edirne Emniyet Müdürlüğü, Bayındırlık İl Müdürlüğü ve Başmüdürlük yetkililerince kapıda yapılan incelemelerde, yolcu salonu tarafındaki duty free shop'ların yerleri konusunda bir sıkıntı olmadığının tespit edilmesine karşın, TIR tarafında bulunan ticari binanın içindeki duty free shop yerinin muayene işleminden sonra yer alması ve kontrol dışı kalacak olması nedeniyle, söz konusu yerin personel yemekhanesi olarak değerlendirilip, buna karşın ana binada bulunan yemekhane kısmının TIR çıkış duty free shop mağazası olarak, yine aynı binadaki emniyet amirliği bürosunun da TIR giriş duty free shop mağazası olarak düzenlenmesinin uygun olacağı görüşüne varıldığı, bu saptamaya Başkontrolörlükçede de kat ılınılmakla birlikte, yolcu salonu hizmet binasındaki mağaza için ayrılan yerin, çevre duvarının hemen yanında yer almış olması nedeniyle, uygun bulunmamasının yanı sıra, yolcu hizmet sahasının giriş ve çıkış olarak birbirinden ayrılması halinde, çıkan yolculara hizmet etme kabiliyetinin olamayacağı görülmüş, bu nedenle gümrük hattı dışı eşya satış mağazası olarak, muayene peronları üzerindeki boş alanın giriş ve çıkış yolcularına ayrı ayrı hitap edecek şekilde değerlendirilebileceği,

Yolcu salonu gümrük sahasının giriş ve çıkış şeklinde bölünmesi halinde, şu anda konuşlandırılmış olan sosyal tesis ve tuvaletin yalnız giriş yolcusuna hitap edeceği görüldüğünden, çıkış yolcularına hizmet etmek üzere düzenlenecek satış mağazası yakınına bir yere ayrıca yapılacak bir tuvalet ile ihtiyaçların karşılanabileceği,

3- Bulgaristan tarafındaki sahamızın hemen girişinde bulunan ve ESİT Elektronik Sistemler İmalat ve Ticaret Ltd.Şti. tarafından yapıldığı anlaşılan dijital kantarın, aks (dingil) sayısına göre dizayn edilip programlandığı ancak dingillerden birini kaçırması halinde yanlış sonuçlar verdiğinden halihazırda işlevsiz olduğu, firma elemanınca da yerinde test edilen kantardan sağlıklı ölçüm alınamadığı, bugüne kadar tartım işlerinin saha girişinde bulunan kantar marifetiyle yapıldığı, firma ile irtibata geçildiği ve aks sayısını otomatik algılayacak şekilde program değişikliğine gidilerek düzeltilebileceği, ancak araçların peş peşe kantara girmesi halinde kantarın yine sağlıksız ölçüm verebileceği, programda yapılacak revizyonun ayrıca maliyetinin olacağının bildirilmiş olması nedenleriyle, değişiklik sonrası sorun çıkarıp çıkarmayacağı ya da kullanışlı olup olmayacağı konusundaki belirsizliğin yanı sıra, sınırdaki kısa tasarlanmış mesafeden dolayı araç sıkışıklığına da sebebiyet verme durumu söz konusu olan mevcut kantarın yerine, sahaya giriş işlemleriyle birlikte eş zamanlı olarak tartım işleminin de yapılacağı şekilde, gümrük muhafaza giriş noktası (Bulgaristan'dan gelirken kullanılan giriş kapısı) peron alanına, çıkış yapacak araçlar için inşa edilmiş olan kantar gibi yeni bir kantar yapılmasının çok daha işlevsel ve sağlıklı olacağı,

4- Gümrük sahası projesine göre akaryakıt istasyonu için herhangi bir yer tahsisinin yapılmadığı, ancak Bulgaristan tarafıyla yapılan görüşmelerden, Hamzabeyli-Losovo sınır kapısının, sahada kurulacak gümrüksüz akaryakıt istasyonu ile satış mağazasının faaliyete geçmesine bağlı olarak işlerlik kazanacağı anlaşıldığından, kurulması muhtemel akaryakıt istasyonu için saha çıkışında bulunan protokol binasının önündeki alan dışında başkaca uygun bir yerin bulunmadığı,

5- Kaçakçılıkla mücadelede katkısı tartışılmaz olan X-Ray cihazının gümrük sahasında konuşlandırılmasının gereklilik arzettiği, her ne kadar projede yer almamış olsa bile, TIR giriş ve çıkışına da açık olan Hamzabeyli sınır kapısında en uygun yerin arama hangarına yakınlığı bakımından güney doğu kısmı olduğu ancak buradaki alanın yetersizliği nedeniyle sahanın genişletilmesine ihtiyaç duyulacağı, o bakımdan alternatif bir yer olarak TIR giriş tarafında bulunan fazla yakıtların depolandığı TASİŞ yakıt pompalarının yanındaki boş alanın düşünülebileceği,

6- Arama hangarı ile soğuk hava deposunda bir takım eksik ve yanlış yapımlara sebebiyet verildiğinden bazı tadilatlar gerektirdiği, arama hangarı olarak yapılan yerin genişlik ölçülerinin çok dar tutulmuş olması nedeniyle, TIR ve otobüs gibi büyük araçlar hangara alındığında, arama kanalının üzeri tamamen kapatıldığında kanala girilemediği, yükün boşaltılması gerektiği hallerde, hangarın darlığı ve taşıyıcı kolonların forklift için çalışma alanı bırakmaması yüzünden ve yükü boşaltacak alan da mevcut olmadığından, hangarın ancak, otomobil ve minibüs gibi küçük araçlar için kullanılabildiği, bu nedenle hangarın hemen bitişiğindeki kaçak eşya ambarı olarak düşünülen deponun ara duvarının yıkılarak, bu alanın da dahil olacak şekilde tadilata ihtiyaç gösterdiği, o takdirde yükleme ve boşaltma işlemlerinin rahatlıkla yapılabileceği, ayrıca arama hangarının eksik kalan giriş rampasının ve iki kanatlı açılır kapanır kapısının süratle tamamlanması gerektiği, hangar içinde aramalarda kullanılan araç ve gereçlerin/avadanlıkların konulabileceği ayrı bir bölümün kapalı hale getirilmesine de ihtiyaç duyulduğu,

7- Soğuk hava deposu giriş kapısının 2,00x1,50 metre ebadında, palet yüklü bir forklift aracının ise 2,20x2,40 metre ebadında olduğunun bildirildiği, bu haliyle forkliftin içeriye giriş veya çıkışına imkan verilmeyeceği, yükleme ve boşaltma işleminin yapılmadığı ve yapılamayacağ o bakımdan depo kapısın forkliftin giriş ve çıkışına uygun olacak şekilde tadilatına ihtıyaç duyulduğu, ayrıca depo önündeki beton alanın forklift aracının rahat çalışmasını sağlayacak şekilde genişletilmesi gerektiği,

8- Ayrıca, soğuk hava deposu ile hangar arasındaki boşluğa tel örgüden başlayarak araçların yanaşıp rahatça yük indirebileceği ve forklift aracına da uygun düşecek şekilde üstü kapalı bir arama platosu yapılmasının uygun olacağı,

9- Araç yüklerinin indirilip yüklenilebilmesi için bir adet forklift aracına, kaçak yakalama olaylarının görüntülenebilmesi için bir adet dijital kameraya, uyuşturucu yakalamalarında yakalanan maddenin tahlili için IONSAN cihazına, yakalanan maddenin tartımı için hassas elektronik teraziye, insan kaçakçılığında daha etkin bir mücadele için gaz data cihazına (Analyzer) ihtiyaç duyulduğu,

10- Kapıda güvenlik kamera sistemin mevcut olmadığı, kapıyı daha güvenli kılmak adına, sahanın her tarafını kontrol altına alacak kamera sisteminin (CCTV) faaliyete geçirilmesinden fayda umulduğu, ayrıca amacına dönük kullanılmak kaydıyla, giriş ve ç. kapılarında plaka okuma sistemi (POS) ve nükleer radyoaktif detektör sisteminin kurulmasının yararlı olacağı,

11- Bulgaristan tarafından Hamzabeyli hudut kapısına açılan yolun mümkün olduğunca düz ve direkt olması gerekirken, virajlı olarak yapılmış olmasının trafik yönünden sorun yaratabileceği, diğer taraftan, yolcu hizmet sahasını Lesovo sınır kapısına bağlayan ve Bulgaristan toprağı olduğu bildirilen yolun, yaklaşık 30 metrelik bağlantısının henüz yapılmamış olduğu, konuyla ilgili olarak Bulgaristan tarafıyla yapılan görüşmelerden, söz konusu yola ilişkin bağlantının kendileri tarafından yapılacağının belirtilmiş olmasına rağmen, halen tamamlanmamış olduğu, bu konuda girişimlerde bulunulması gerektiği,

Keza, Türkiye tarafından Hamzabeyli gümrük sahasına girmek ve çıkmak için kullanılan kapının hemen girişindeki yol bugün için yeterli görünse bile, ileride tamamen yetersiz kalacağı, giriş ve çıkışlarda tıkanıklığa sebebiyet vereceği müşahede edildiğinden, kapıya yakın bir alanda ya göbekli bir kavşak ya da her iki güzergahın rahatlıkla kullanılmasını sağlayacak şekilde, sözü edilen yolda gerekli düzenlemelerin yapılmasının icap ettiği,

12- TIR hizmet sahasına eksik işlemle gelen araçların sorunlarının çözümlenmesine kadar geçecek süre için park etmelerini mümkün kılacak şekilde, tampon bölge tarafındaki protokol binasının arka kısmında bulunan boşluk alanın park alanı olarak düzenlenmesi, aksi halde zaten sınırda kısa tutulmuş olan giriş mesafesinde trafik yoğunluğunun yaşanabileceği,

13- TIR hizmet sahası ile yolcu hizmet sahasının tel örgülerle birbirinden ayrılmış olduğu, ancak Türkiye kapısı tarafında kapatılmayan yaklaşık 12-14 metre arası açık bir kısmın bulunduğu, bu kısmın da ya tamamen ya da sürgülü bir bariyer sistemi ile kapatılması gerektiği, bununla birlikte, yolcu salonu ile TIR tarafını birbirinden ayıran tel örgünün kapılara yakın bölümlerine birer adet olmak kaydıyla geçiş noktalarının açılabileceği,

Gerek TIR hizmet sahası gerekse de yolcu hizmet sahasının giriş ve çıkış güzergahlarının henüz birbirinden ayrılmamış olması nedeniyle, her iki tarafın giriş ve çıkış bölümlerinin tel örgülerle birbirinden ayrılması gerektiği,

14- Hamzabeyli sınır kapısındaki hizmet binaları içinde yolcu ve TIR kısımları için ayrı ayrı cep ambarı ile yolcu beraberi eşya ambarı olarak hizmet verecek bölümlerin oluşturulması gerektiği,

15- Hudut kapısının Edirne şehir merkezine yaklaşık 45 km., Lalapaşa ilçesine ise 20 km. mesafede olduğu hususu da göz önüne alınarak, olası yangınlara karşı kullanılacak bir itfaiye aracı ile acil sağlık sorunlarına müdahale edecek bir adet ambulans ve yangın söndürme cihazlarına ihtiyaç duyulduğu,

16- Hamzabeyli sınır kapısında cep telefonları ile sağlıklı görüşme yapılamadığı, özellikle hizmet binaları içinden hiç görüşülemediği, bu nedenle cep operatörleri nezdinde gerekli girişimlerde bulunularak, saha dışında uygun bir yere baz istasyonu kurulmasının sağlanması, ya da sağlıklı bir iletişim için gümrük sahasının içinde belirlenecek bir yere role sisteminin kurulması gerektiği,

17- TIR hizmet sahasındaki peronların bir kısmının, TIR geçişlerine kolaylık sağlamak üzere yükseltilmesi çalışmasının tamamlandığı, ancak her iki kapıdaki gümrük muhafaza kayıt bürolarının henüz TIR geçişlerine uygun olarak düzenlenmediği, yine her iki kapıda bulunan Gümrük Muhafaza Kısım Amirliği odalarının, sahaya bakan tarafının duvarla örülü olması nedeniyle saha denetiminin engellediği, sahayı görecek şekilde saydam olarak düzenlenmesi ile düzeltilmesi gereken çalışma peronlarının sürücüsü araçtan inmeden işlem yapılacak şekilde yükseltilmesi, ayrıca bazı bürolardaki camların ters açılmasından dolayı işlemlerin yavaşlamasına sebebiyet verildiği, bunların yana doğru açılan cam sistemine göre dizayn edilmesi gerektiği,

18- Denetimlerin sağlıklı bir şekilde icra edilebilmesi ve muhtemel kaçakçılık risklerine karşı alınabilecek tedbirlerden biri olmak üzere; Hamzabeyli sınır kapısı projesinde yer alan satış mağazalarının (duty free shop'ların), kafeterya, lokanta, büfe, tuvalet ve benzeri tüm sosyal amaçlı tesislerin yap-işlet-devret modelinde olduğu gibi benzer bir uygulama ile tek bir firmaya ihale edilmesinin uygun olacağı,

19- Gümrük ve Gümrük Muhafaza idarelerinde çalışan personelin verimliliği ile idarelerin norm kadro yapısı, geçici görevlendirme ve rotasyon kuralları gibi sistemin özüne ilişkin hususlara kalıcı ve esaslı bir formül üretmeksizin etkin bir hizmet planlamasının yapılamayacağı, bunun da ihtiyaçlara cevap veren bir modelin ya da sistemin hayata geçirilmesinden geçtiği, esasen yer değiştirmelerin, Başmüdürlüklerin bulunduğu yere dayalı olmaktan çıkartılıp, atamalardaki

kuralların, hizmetlerin niteliğine, başka bir deyişle, icra edilen benzer ya da aynı hizmetlere göre belirlenmesi gerektiği, şöyle ki; taşra gümrük idarelerinde çalışan personel için Havalimanları (yolcu hizmetleriyle sınırlı havalimanlarında istihdam edilecek gümrük personelinin gümrük muhafaza idaresine bağlı olacak şekilde), Deniz Limanları, Sınır Kapıları, ve İç gümrükler olarak; taşra gümrük muhafaza idarelerinde çalışan personel için ise, Havalimanları, Deniz Limanları, Sınır Kapıları ve Kaçak idareleri (iç gümrüklerde istihdam edilmesi gereken gümrük muhafaza personelinin gümrük idarelerine bağlı olarak görevlendirilmesi) şeklinde dörtlü bir sınıflandırmaya gidilmesi ve her bir sınıfın işleyişinin (atamasının) oluşturulacak bir program dahilinde kendi iç bünyesinde uygulanması,

Böylesi bir düzenleme neticesinde;

-Taşra kadrolarında görev yapan personelin, istihdam edilecekleri sınıflarda yer alan tüm idarelerde, görev yapmalarını mümkün kılacak süre birkaç ay gibi sınırlı olmaktan çıkarılıp, havalimanı sınıfında yer alacak her bir grup için (memuriyette geçecek süre 30 yıl olarak düşünüldüğünde) 15'er yıl üzerinden, gruplardaki beş idarenin her birinde en az 3 yıl görev yapacak şekilde programlanabileceği, dolayısıyla personelin görev yapacağı yeri öncesinden bilmesine fırsat ve imkan veren söz konusu planlama ile, çalışanına çok daha üretken, verimli ve mutlu bir hizmet etme olanağının tanınmış olacağı,

-İstisnai hallerde başvurulması gereken ancak yaygın bir uygulama halini alan geçici görevlendirmelerin sonlandırılmasının mümkün olacağı,

-Sınıflar içinde yer alan tüm idarelerin ayrı ayrı norm kadrolarının belirlenmek suretiyle, her bir sınıfın ihtiyacı olan toplam personel kadrosunun belirleneceği ve böylece Gümrük Müsteşarlığının özellikle taşra kadrosundaki personel sorununun niceliğinin ve niteliğinin iyileştirilmesinde, olması gereken düzeye çıkarılmasında önemli bir katkı sağlayacağı tespit ve önerilerinde bulunulmuştur.

VIII-Kapıkule Gümrük Sahası :

a) Tespit Edilen Sorunlar:

1- Sahayı çevreleyen tel örgülerin ve sahanın ışıklandırmasının yetersiz olduğu, TIR sahası ve Yolcu Salonu arasında geçiş ile eşya alış verişinin mümkün olduğu,

2- TIR giriş ve çıkış sahaları arasında geçişleri engelleyen bir tedbir bulunmadığı ve araçların geliş ve gidişlerinde belirli bir düzenin olmadığı,

3- Gümrük sahasında Türkiye'ye giriş yapan araçların gümrük muhafaza idaresi tarafından yapılan ilk kayıttan sonra, aracın ihbarlı çıkması durumunda tekrar manevra yaparak Türkiye'den çıkış yapabileceği,

4-Gümrük hattı dışı eşya satış mağazalarının sayıca çok fazla ve birbirlerinden oldukça dağınık yerlerde oldukları ve bu haliyle tam olarak denetimlerini sağlama olanağının bulunmadığı,

5-Gümrük sahasında yakalanan araçların konulduğu sundurmada nöbet bekleyen bir gümrük muhafaza veya Tasiş memuru bulunmadığı,

6-Jandarma karakolunun girişinde bulunan binanın mülkiyetinin Gümrük Muhafaza Başmüdürlüğü'ne ait olduğu ancak halen Jandarma tarafından depo gibi kullanılmakta olduğu,

7-Gümrük muhafaza idaresinde mevcut köpeğin bakımından sorumlu memurun da nöbet görevi gibi farklı görevlerde istihdamının köpek kullanımında beklenen verimi sağlayamadığı,

8-Personel sayısı ve niteliğindeki yetersizlikler ile geçici personel uygulamalarından kaynaklanan sorunların gümrük muhafazanın sahadaki etkinlik ve kontrolünü azalttığı,

9-Hatalı yazılan isim ve araç plakalarının Kaçak İstihbarat Müdürlüğüne uğranılarak düzelttirilmesi, kaçak istihbarat memurlarının sahada meydana gelen hemen her türlü olayda yardımına başvurulması bu idare personelinin verimli çalışmasını güçleştirdiği ve asli fonksiyonlarını icrada zorlanmaları sonucunu doğurduğu,

10-X-Ray cihazının zaman zaman arızalanması ve İhbarlı olduğu için X-RAY cihazına yönlendirilen araçların, bir firmanın bütün TIR'larını içerecek şekilde belirlenmesi nedeniyle yakalama oranının çok düştüğü ve etkinliğinin azaldığı,

11-X-RAY cihazının yakınında bulunan kapalı hangarda kanal içinden bir aydınlatma bulunmadığı,

12-Soğuk hava deposu içinde getirilen eşyanın aranmasına olanak sağlayacak alt yapı donanımının sağlanmamış olduğu tespit edilmiştir.

b-Çözüm Önerileri:

1-Sahada işlem görmekte olan araçların düzenli biçimde park etmelerine olanak sağlayacak şekilde, 200-250 TIR alma kapasitesine sahip olan bir park yapılması ve berber büfe gibi işyerlerinin de bu alanda hizmet vermesi,

2-Yeni saha düzenlemesiyle birlikte, giriş ve çıkış kapılarında personel ve ziyaretçiler için özel kart ve turnikelerle kontrol edilen ayrı kapı düzenlemesi, saha içindeki tüm geçişlerde kart sistemi uygulanması, görevli olmayan araçların sahaya girişine izin vermeme konularının mutlaka uygulamaya geçirilmesi,

3-Mümkün ise, gümrük hattı dışı eşya satış mağazaların tek bir çatı altında, tek bir firma olarak hizmet vermesinin sağlanması,

4-Halen Ulaştırma Bakanlığı'nın sahadaki görevine ilişkin olarak binalarının konumlarından kaynaklanan sorunların yeni yapılanmada giderilmesi, Ulaştırma Bakanlığı birimlerinin gümrük sahasından kaldırılması durumunda da Bakanlığın bilgi işlem sistemi ile Gümrük Müsteşarlığı Bilge sistemi arasında gerekli veri akışını sağlayacak bir düzenlemeye gidilmesi,

5-Başbakanlığın 2006/11 sayılı Genelgesi'nin uygulamaya sokulmasını sağlayacak önlemler alınması, Kapıkule'deki gibi hem özel kullanıma hem de ticari kullanıma mahsus araçların giriş ve çıkışlarının ayrı kapılardan yapılmadığı yerlerde uygulamanın nasıl olacağının açık olarak belirlenmesi,

6- Sahanın, yeni yapılanmada tel örgüler yerine ihata duvarlarıyla çevrilmesi, bu duvarların da insan ve eşya kaçışını önleyecek düzeyde yükseltilmesi, sahanın modern standartlara uygun ışıklandırılması,

7- Bulgaristan tarafından gümrüklü sahaya giriş yapan araçların gümrüğe gitmelerini zorunlu kılan bir düzenleme yapılması,

8- Kaçakçılık aramalarına mahsus hangarlardan birisinin kapalı, ışıklandırılmış, TIR'ın dorse seviyesine gelecek yükseklikten başlayan bir kapıya sahip olması ayrıca sahaya bir soğuk hava deposunun da inşa edilmesi,

9- X-Ray cihazına yönlendirilecek araçlara mahsus bir güzergah ayrılması, buraya gelecek personelin kısa sürede intikaline olanak sağlayacak bir geçit yapılması,

10- Kaçakçılığı caydırıcı etkisi göz önüne alınarak Narkotik köpeğin daha sık ve etkin kullanımına yönelik tedbirlerin alınması,

11- Gümrük muhafaza idaresinin personel sayısında bir artışa gidilmesi ve geçici görevlendirme uygulamasının olabildiğince çabuk sona erdirilmesi,

12- Şu 'anda uygulanan, yolcular tarafından getirilen başta et olmak üzere gıda maddelerine ilişkin olarak çukur açarak imha yöntemine son verecek bir yöntem geliştirilmesi ve gerekli altyapı düzenlemesinin yapılması,

13-Kapıkule gümrük sahasında yapılacak yeni düzenlemeler sırasında gerek yolcu işlemleri gerekse ticari taşımalarla ilgili yaşanması muhtemel sorunların çözümüne ilişkin olarak;

a) Hamzabeyli kapısının daha etkin kullanılması,

b) İnşaatın aşamalı olarak gerçekleştirilmesi,

c) Kapıkule TIR sahası inşaatı devam ederken Hamzabeyli'de mümkün ise X-RAY cihazının kurulması,

d)İşlemlerin Hamzabeyli sınır kapısına kaydırılmasıyla, gümrüksüz eşya satış mağazalarının sınırlı da olsa bu kapıda açılması, akaryakıt ile ilgili işlemlerin de Hamzabeyli yapılması,

e) Kapıkule'de atıl vaziyette kalacak personelin, başta Hamzabeyli olmak üzere diğer kapılarda görevlendirilmesi

önerilerinde bulunulmuştur

IX-Cilvegözü Gümrük Kapısı :

a) Tespit Edilen Sorunlar:

1- Cilvegözü Gümrük Sahasında görev yapan Gümrük ve Gümrük Muhafaza Memurlarının sayısının yetersiz oluşunun, sahanın güvenlik ve denetiminin sağlanmasında zafiyetlere ve sahada kamu otoritesinin sağlanamamasına yol açtığı,

2- Sınır ve sahanın dış güvenliğinin yeterince sağlanamamış olduğu, Cilvegözü Gümrük Kapısı ile Suriye Kapısı arasında yaklaşık 2-3 km. uzunluğunda bir tampon bölge bulunduğu, her ne

kadar bölgede bir askeri karakol mevcutsa da, özellikle gece vakti yeterli güvenlik tedbiri ve gözlem kabiliyeti bulunmadığından, Suriye tarafında açılan ve yakın zamanda faaliyete geçen free shoptan büyük miktarlarda satın alınan içki, sigara vb. maddelerin araçlara yüklenip, tampon bölgede indirilerek sırtçı tabir edilen kaçak eşya taşıyıcıları veya binek hayvanları vasıtasıyla gümrüklü sahanın dışından Türkiye'ye yasadışı girişinin yapılması ve iç piyasada büyük miktarlarda satılmasının mümkün olduğu, gümrüklü sahanın dışındaki sınır güvenliğinin yeterli olmaması, çeşitli yöntemler kullanılarak akaryakıt, içki, sigara vb. mal ve eşyaların gümrüklü sahanın dışından yurda kaçak olarak sokulmasına uygun bir zemin hazırladığı,

3- Cilvegözü Gümrük Sahasının fiziki altyapısı, bölgenin özellikleri de dikkate alındığında yetersiz bir durumda olduğu, sahanın, giriş ve çıkış peronlarının birinden diğerine araç ve insan geçicine imkan sağladığı, giren araçların türlerine göre belirli peronlarda düzenli bir şekilde ilerleyerek gümrük muayenesine girmesine imkan vermeyen, sahada bekleyen araçlar ile gümrüğe teslim edilmiş araçlar için güvenli bir park yeri bulunmayan, yasadışı olarak girmek isteyenlerin rahatlıkla girip çıkmasına müsait alçak bir ihata duvarı ve üzerinde ezilmeye ve kesilmeye müsait ince bir tel örgü bulunan, kapalı bir arama hangarı bulunmayan, giriş ve çıkış kapılarında araçların güvenli olarak kontrollerinin yapılarak giriş ve çıkışlarının sağlanması noktasında sıkıntı yaşanan ve araç trafiğini kaldıramayan bir yapısının bulunduğu, sahanın çevre duvarlarının alçak oluşu, duvar üzerindeki tellerin çelik olmaması ve dışarıda daha önce askeriye tarafından yapılan devriye hizmetlerine son verilmesi nedeniyle kolayca tahrip edilerek aşılmaya müsait bir hale geldiği, sahanın yeniden inşa edilecek olmasından dolayı bu duvarların ıslah edilememesi nedeniyle, sahaya kontrolsüz bir çok kişinin girdiği, bunların da hırsızlık ve başkalarının pasaportlarını kullanma gibi çeşitli yöntemler kullanmak suretiyle gümrüksüz satış mağazalarından alınan veya yurtdışından getirilen sigaraları girdikleri yoldan geçirerek Türkiye'ye soktukları, bu alanların fazla olması ve bu çevreyi kontrol altına alabilecek yeterli personel olmaması nedeniyle bu yolların son zamanlarda fazla kullanılmaya başlandığı, Hudut Kapıda oluşturulan bir ekipçe küçük araçlarda ön arama başlatıldığı, yapılan bu ön arama sayesinde araç içinde ve bagajında getirilen özellikle sigaranın sahaya girmesi bir ölçüde önlendiği, buna karşın sahadaki olumsuzlukların giderilemediği ve bu durumun yerel basına da konu olmaya başladığı,

4- Sahaya kontrolsüz giren kişilerin hırsızlık ve kaçakçılık gibi suçları işlemelerinin, memurları tehdit etmelerinin ve fiili saldırılarda bulunmalarının olağan hale geldiği,

5- Cilvegözü Gümrük Sahası görev alanında ticari anlamda uluslararası yolcu taşımacılığı yapan yaklaşık 500 e yakın taksi bulunduğu, söz konusu araçların muafiyet hakkını haksız kazanç yöntemine dönüştürerek suistimal ettikleri ve vergi kaybına yol açtıkları, denetimler sıklaştırıldığında araç sürücü ve sahiplerinin toplanarak çeşitli şekillerde yerel idarecilere baskı yaptıkları, saha içerisinde kargaşa çıkardıkları, araçların çoğunun gerek depo gerekse diğer aksam ve parçalar açısından standart dışı oldukları, çoğunun bırakın yurtdışı yolcu taşımacılığını, trafiğe çıkmak için dahi gereken standart ve niteliklerden yoksun oldukları, bir kısmının, zula tabir edilebilecek normal bir araçta olmaması gereken bölümlerinin olduğu, bu vaziyetlerine rağmen her gün gerekli izni alarak yurtdışına gidip geldikleri, bu hususla ilgili işlem yapılmak istendiğinde araç sürücü ve sahiplerinin toplanarak çeşitli şekillerde yerel idarecilere baskı yaptıkları, saha içerisinde kargaşa çıkardıkları,

6-Suriye'den Türkiye'ye gelen taksi sürücüleri veya sahipleri, free shoplardan eşya alacak paraya sahip olmamakla birlikte yolcu olarak getirdikleri ve muafiyetten yararlanma hakları olan şahıslar adına aldıkları içki ve sigaraları yasal olarak yurda sokup kar elde ettikleri, zaman zaman bazı taksicilerin yasal hakları olmayan içki, sigara, çay ve diğer freeshop mallarını değişik yöntemler kullanarak Türkiye'ye sokmaya çalıştıkları, gümrük ve özellikle gümrük muhafaza

personelinin bu tür kişilerle sürekli olarak meşgul olmasının, asli görevleri olan kaçakçılığı önleme bağlamında yeterli seviyede gözlem, istihbari çalışma ve risk analizi yapma imkanını bulamamalarına yol açtığı, bu durumda da uyuşturucu ve silah kaçakçılığı gibi ülke güvenliği açısından büyük önem arz eden suçların ortaya çıkarılmasında zorluklar yaşandığı,

7- Günübirlik giriş-çıkış yapanların toplu olarak giriş-çıkış yapmaları nedeniyle izdihamlar meydana geldiği, bu kişilerin görevli memurlar tarafından yapılan uyarı ve ikazlara riayet etmediği, kargaşa yaratma yöntemi ile kural dinlemeyerek getirmiş oldukları fazla ve özel izne bağlı malları yasadışı yollardan yurda sokmaya çalıştıkları ve bunun için zaman zaman sahaya hırsızlık amacıyla giren çocuk yaşta kişilerden de yararlanma çabasına girdikleri tespit edilmiştir.

b- Çözüm Önerileri:

1- Gümrük Muhafaza Memuru sayısının arttırılması suretiyle 12 saat nöbet 24 saat istirahat şeklinde nöbet düzenine geçilerek personelin verimliliğinin arttırılmasının, sahadaki Kaçakçılık İstihbarat Narkotik Bölge Amirliği'nin 2 adet yoğunluk ölçüm cihazı ile 1 adet hizmet aracı dışında araç-gereç ve narkotik köpek ihtiyacı bulunmamakla beraber, bilgisayarların yenilenmesinin faydalı olacağı, bunun haricinde personel sayısının arttırılarak daha etkin çalışmasının sağlanması,

2- Kaçakçılık açısından son derece stratejik bir coğrafyada bulunan Cilvegözü gümrük kapısında Gümrük Muhafaza Teşkilatının Kaçak İstihbarat ve Takibat alanında son derece etkin olması gerekirken, memurların yılgın, moral ve motivasyonlarını kaybetmiş ve isteksiz oldukları, bu durumun personel yetersizliği ve yoğun taksi trafiğinin beraberinde getirdiği sorunlar ile nokta tayinli olmayan personelin kısa süre sonra giderim düşüncesiyle hareket etmeleri, neredeyse sadece ihbarlı araçların aranması ve icralı araçların Kara Kapıları Araç Takip Programı yardımıyla takibine dönüşen rutin çalışma temposundan kaynaklandığı, bu durumun sahada giriş çıkış yapan Tırların yeterince arama, kontrol ve denetime tabi tutulamamasına yol açtığı, bu durumun önlenmesi ve Gümrük Muhafaza Teşkilatının asli görevini gerektiği şekilde yerine getirebilmesi açısından;

Kaçakçılık İstihbarat ve Narkotik Gümrük Muhafaza Müdürlüklerinin; görevi sahada yalnızca istihbarat, risk analizi ve operasyon olan, nokta tayinli personelden oluşan, araç, gereç ve personel açısından hiçbir sıkıntısı olmayan ancak bu araç ve gereci (narkotik köpek, fiberesk yüzey tarama aleti vs.) merkezce belirlenecek sayı, süre veya diğer standartlar dahilinde her iş günü kullanan, gittiği her idarede aynı görevi yapan, konusunda yetenekli ve uzman personelden oluşan, işlemleri rutin teftiş dışında belirli aralıklarla denetlenen, personeli performans denetimine tabi tutulan, yaptığı görev ve varlığı gümrüklü sahada hissedilen idareler şeklinde hizmet vermesi, bu uygulamanın kaçakçılık açısından risk taşıyan tüm gümrük kapılarına yayılması, personel eksikliğinin gümrük muhafaza hizmetlerinin hiçbir etkinlik taşımadığı idarelerdeki işlemlerin gümrük idarelerine devri yoluyla oluşacak personel sayısındaki artışla karşılanabileceği düşünüldüğünden bu konuda gerekli mevzuat değişiklerinin yapılması,

3- Sahayı çevreleyen ve buradan kolaylıkla içeri girilebilen duvarların, sahanın yeniden inşaatına başlanıncaya kadar daha güvenli yüksekliğe getirilerek, üzerindeki tellerin kesilemeyen helezonlu tel ile değiştirilmesinin, Askeri emniyet bölgesi sayılan saha duvarları dışında asker devriyesinin sıklaştırılarak sahaya yasa dışı girişlerin önlenmesinin ve Türkiye Kapı dışında önleme araması yapan Jandarma personelinin, sahaya giren yetkisiz kişilerin saha dışına çıkartılması amacıyla her gün Gümrük Muhafaza tarafından yapılacak uygulamaya katılmasının ve bu suretle sahada zaafa uğradığı açık olan kamu otoritesinin yeniden tesisinin,

4- Gümrük sahasının yeniden yapılma faaliyetinin başlaması halinde sahada oluşacak düzensizlikler nedeniyle gümrük hattı dışı eşya satış mağazaların kontrolünün tamamen imkansız hale geleceği de göz önüne alınarak, inşaatın başlaması ile birlikte bu mağazaların kapatılması,

5-Günübirlik giriş-çıkış yapan yolcu ve araçlara daha önce Mülki İdare Amirliğince getirilen kısıtlamaların devam ettirilmesinin, bu yönde özellikle giriş-çıkış yapacak taksilerin işlemlerinin 09.00-18.00 arasında yapılmasının ve bu saatler haricinde sahaya taksi alınmamasının, standart dışı depoya sahip araçlarla ilgili olarak; Gümrükler Genel Müdürlüğü'nün 01.03.2005 / 05125 gün ve sayılı yazısında belirtildiği şekilde Ulaştırma birimlerince gereğinin yapılmasının sağlanmasının, bu sağlanamıyorsa işlemlerin resmi yazıyla merkeze intikal ettirilmesi,

6- Gümrüklü sahanın dışından yapılması muhtemel kaçakçılık olaylarına karşı diğer kolluk kuvvetleriyle eşgüdüm içerisinde mücadele yürütülmesi,

7- Gümrüklü sahanın dış güvenliğinin sağlanması ile ilgisiz kişilerin sahaya yaklaştırılmaması hususunda gerekli tedbirlerin alınması hususunda Müsteşarlığımızca gerekli girişimlerde bulunulması,

8- Suriye ile Türkiye arasındaki tampon bölgede özellikle gece vakti oluşabilecek kaçakçılık girişimlerine karşı alınması gerekli tedbirlerin yeniden gözden geçirilmesi amacıyla ilgili kuruluş temsilcilerinden bir heyet oluşturularak öneriler doğrultusunda gerekli tedbirlerin alınması,

9- Sahanın yeniden inşası amacıyla yapılan çalışmalar sırasında ortaya konan yerleşim planı gümrük ve gümrük muhafaza idareleri açısından da olumlu değerlendirilmekle birlikte;

a) Giriş-çıkış bölümlerinin sahaya giriş-çıkış yapan araç sürücülerinin araçtan inmeden belgelerini ibraz edebilecek şekilde (Kapıkule gümrük sahasında olduğu gibi) inşa edilmesi,

b) Sahaya giren-çıkan giriş kartı sahibi şahısların denetimi açısından, manyetik giriş-çıkış kartı kullanılmasına imkan sağlayacak turnikeler yapılmasının, mülki idare amirliğince tüm giriş kartlarının manyetik hale dönüştürülmesinin, giren-çıkan şahısların bilgisayar sayesinde izlenmesinin sağlanması,

c) Gümrüklü sahanın giriş ve çıkış bölümlerinin sosyal tesislerde dahil hiç bir şekilde giriş ve çıkış yapan mükelleflerin bir araya gelemeyeceği, eşya alış verişi yapamayacağı ve birbirleriyle temas edemeyeceği şekilde inşa edilmesi,

d) Türkiye tarafındaki askeri bölgeyi kontrol etmeye imkan sağlayacak uygun bir konuma, ilgili kuruluşlar ile de irtibat sağlanarak bir güvenlik karakolu inşa edilmesinin gerekli olduğu düşünüldüğünden, söz konusu yeniliklerin mevcut olmaması halinde projeye ilave edilmesi önerilmiştir

X- Gürbulak Gümrük Sahası:

Tespit Edilen Sorunlar ve Çözüm Önerileri :

1- Gümrük sahasının genel durumu, fiziki özellikleri ve altyapı bakımlarından önemli eksikliklerinin bulunmadığı, ancak Gürbulak Gümrük Sahasının içerisinde bulunduğu bölgenin, sosyo-ekonomik ve kültürel yapısındaki olumsuzluklar ve güvenlik problemlerinin, bölgede verilen

kamu hizmetlerinin niteliğini ve kamu otoritesini olumsuz olarak etkilediği, mevcut bu durumun bütün kamu kuruluşları gibi gümrük idaresinin görev yapmasını güçleştirdiği,

2) Gürbulak Gümrük Sahası Türkiye'den giriş-çıkış kapısının önünde gecenin geç saatlerinde sahaya izinsiz girmek isteyen yaklaşık 100 kişinin toplandığı, bu kişiler tarafından kapıda görevli Gümrük Muhafaza Memurlarının sözle taciz ve tehdit edildiği, bu kişilerin sahaya giriş-çıkış yapan TIR araçlarının geçişinin sağlanması amacıyla kapıda bulunan bariyerin açılmasından yararlanarak saha içerisine kaçarak girdikleri, kapıda görev yapan 5 veya 6 Gümrük Muhafaza Personelinin kapı önünde biriken kalabalığı dağıtmada veya kapının açılmasıyla birlikte gümrük sahasına izinsiz girmek isteyen kişileri engellemekte yetersiz kaldığı, belirtilen sebeplerle hemen her gün Gürbulak Gümrük Sahasının Türkiye Giriş Kapısında olayların çıktığı, çıkan olaylar sırasında görevli Gümrük Muhafaza Personelinin tartaklanıp dövüldüğü, kapıda olay çıkaran kişilerin bilindiği, ilgili Cumhuriyet Savcılığı ve Mahkemelerce bu kişiler hakkında caydırıcı ceza verilemediği, bu durumun olay çıkaran kişileri cesaretlendirdiği, Gümrük İdare amirleri tarafından meydana gelen olaylar ilgili olarak Mülki İdare Amirliği, Emniyet Müdürlüğü ve Askeri Yetkililere bilgi verilerek yardım istenildiği, yardım talebinin ilgili birimler tarafından reddedilmediği ancak herhangi bir yardımda da bulunulmadığı, meydana gelen olaylar sırasında gümrük sahasına izinsiz girişlerin engellenemediği ve kaçak giriş yapan kişilerin amacının, İran Gümrük sahasından Yolcu İşlemleri Sahasına atılan sigaraların veya gümrük sahası içerisinde açık olan Gümrük Hattı Dışı Eşya Satış Mağazalarından alınan sigaraların yurda usulsüz olarak sokulması olduğu, İran Gümrük Yetkililerinden bu konuda yardımcı olunmasının talep edildiği ancak henüz olumlu bir sonuç elde edilemediği,

Açıklanan bu sorunla ilgili olarak,

a) Gümrük İdare amirleri tarafından, Mülki İdare Amirliği, Emniyet Müdürlüğü ve Askeri Makamlar nezdinde gerekli başvuru ve girişimlerde bulunularak, kaçak olarak girişlerin engellenmesi amacıyla gereken yardımın sağlanması, bu konuda yapılacak girişimlerde, kaçakçılığın önlenmesinin Emniyet ve Askeri Makamların da görevleri arasında olduğunun vurgulanması,

b) İran Gümrük İdaresi ile yapılan görüşmelerde, iki gümrük sahası arasında tampon bölge bulunmamasından faydalanılarak İran gümrük sahasından Gürbulak Gümrük Sahasına e atılması konusunun önemi anlatılarak bu konuda İran Gümrük İdaresinin yardımcı olmasının sağlanması ve eşya atılan bölümde yeterli derecede fiziki engel inşa edilmesi,

c) Gürbulak Gümrük Sahasına Türkiye giriş-çıkış kapısından sahaya izinsiz girmek isteyen kişilerin toplanmasının ve sahaya izinsiz girmelerinin önlenmesi amacıyla, kapının yaklaşık 300 metre ilerisinde bulunan ve Jandarma tarafından kaçak mazotun Türkiye'ye girmesinin engellenmesi amacıyla oluşturulan ve sürekli asker bulundurulan kontrol noktasının, Gümrük Sahası Giriş Kapısı'nın yakınına alınarak, gümrük sahası giriş kapısı ile Jandarma kontrol noktası arasının yeterli derecede fiziki engel ile çevrilerek jandarma kontrolünden geçmeden ilgisiz kişilerin gümrük kapısı önünde toplanmasının ve gümrük sahasına izinsiz girmelerinin engellenmesi gerektiği,

3) Gürbulak Gümrük Sahası'nın Yolcu İşlemlerinin gerçekleştirildiği bölüm ile TIR Sahası'nın giriş ve çıkış olmak üzere iki bölümden oluştuğu ancak giriş ve çıkış bölümlerini ayıran fiziki bir engel bulunmadığı, her iki sahanın mevcut haliyle giriş-çıkış yapan şahısların birbiriyle temas etmelerine ve eşya alıp vermelerine imkan sağlaması açısından her türlü suistimale açık olduğu, bu nedenle Gürbulak Gümrük Sahası'nın Yolcu İşlemlerinin gerçekleştirildiği bölüm ile

TIR sahasının giriş ve çıkış için ayrılmış yollarının birbirinden yeterli derecede fiziki engelle ayrılmasının gerekli olduğu, belirtilen konuda Gümrük İdare Amirlerinin, işletmeci kuruluş olan UND'nin Yolcu İşlemleri Sahası ile ilgili olarak Gümrük Sahanın kesin kabulü sırasında vermiş olduğu taahhüdün yerine getirilmesini talep ettikleri ancak henüz sonuç alınamadığı, konunun sürüncemede bırakılmasının engellenerek UND'nin ivedilikle taahhüdünü yerine getirmesinin sağlanmasının ve aynı şekilde TIR Sahasının da giriş ve çıkış olarak fiziki bir engel ile ayrılmasının gerekli olduğu,

4) Yolcu İşlemleri Sahasında açık olan Gümrük hattı Dışı Eşya Satış Mağazası ve TIR Sahası içerisinde açık olan iki Gümrük Hattı Dışı Eşya Satış Mağazasının hem giriş hem de çıkış yapan kişilere satış yapmasına engel olunması, satış mağazasının sadece giriş veya sadece çıkış yapan kişilere satış yapmasının sağlanması için gerekli düzenlemelerin yapılarak, Gümrük Hattı Dışı Eşya Satış Mağazalarının denetlenmesi amacıyla görevlendirilen Gümrük ve Gümrük Muhafaza Personelinin daha dikkatli davranmasının sağlanması ve amirlerince ilgili personelin sık sık kontrol edilmesi,

5) Bugüne kadar verilmiş olan Gümrük Sahası Giriş Kartlarının iptal edilerek aynı yönetmelik hükümleri gereğince yeni Gümrük Sahası Giriş Kartlarının verilmesinin, yeni giriş kartları verilirken gümrük sahasıyla ilgisi bulunmayan kişilere giriş kartı verilmesinin özellikle engellenmesinin, giriş kartı sahibi olmayan kişilerin gümrük sahasına girişlerine kesinlikle müsaade edilmemesinin, Gümrük İdare Amirlerince bu konuda sık sık kontrollerin yapılarak görevli memurların denetlenmesi,

6) Gürbulak Gümrük Sahasında ihtiyaç duyulan personel görevlendirmelerinin ivedilikle yapılması,

7) Gürbulak Gümrük ve Gümrük Muhafaza Başmüdürlüğü'nde görev yapan ve ihtiyaç duyulan personeli gösterir listelerde fazla görünen Gümrük Muhafaza Müdür Yardımcısı ve Bölge Amiri unvanındaki personelin, ilgili Başmüdürlüğün görüşü alınarak ihtiyaç duyulan diğer Başmüdürlükler emrinde görevlendirilmesi,

8) Gürbulak Gümrük Sahasında görevlendirilen her düzeydeki personelin en fazla iki yıl süreyle görev yapmasının yerinde olacağı,

9) Benzerleri Kapıkule ve İpsala Kapılarında kurulmuş olan X RAY cihazlarına ilave olarak Müsteşarlığımızca gerçekleştirilmesi düşünülen projeler kapsamında yeni kurulacak X RAY cihazlarından birinin öncelikle Gürbulak Gümrük Sahasına kurulması, gümrük sahasının alt yapısının buna müsait olduğu ve sahada X RAY cihazı için yer problemi bulunmadığı, Gümrük Sahasının yaptıran ve işleticisi olan UND ile Gümrük Müsteşarlığı arasındaki sözleşmeye X RAY cihazının dahil edilmemesinin eksiklik olarak görüldüğü ve Gümrük Sahasının bu eksikliğinin öncelikle telafi edilmesi tespit ve önerilerinde bulunulmuştur

XI-Dereköy Gümrük Kapısı:

Tespit Edilen Sorunlar ve Çözüm Önerileri:

1- Kırklareli İli Belediye Hudutlarından Dereköy Gümrük Kapısına 45 kilometrelik virajlı, iniş çıkışlı, son 29 kilometresi tek gidiş dönüşlü orta kalitede asfalt bir karayolu ile

ulaşılabildiği, Kırklareli ve civarını kalkındırmak, ekonomik gelişmeyi sağlamak, üyesi olması planlanan bir ülke olan Bulgaristan ile ilişkileri geliştirmek, araç kısmını Dereköy Kapısına yönlendirerek, Kapıkule ve İpsala Hudut Kapılarındaki yoğunluğunu azaltmak için, Kırklareli Dereköy arasındaki bu 45 km yolun süratl (duble) hale getirilmesinin uygun olacağı, aynı şekilde Bulgaristan tarafındaki olduğu, Bulgaristan tarafındaki bu yetersiz yolların da süratle çift geliş gid getirilmesinin sağlanması gerektiği, bu konuda ilgili kuruluşlar ve Dışişleri Ba girişimlerde bulunulması,

2- Dereköy Gümrük Sahasının toplam 17.811-m2 alan üzerine kurulu bu kapasitesinin araç trafiğinin artması halinde yeterli olmayacağı, bu nedenlerle, I Sahasına ait krokilerde gösterilen karayolunun kuzeyindeki 5.094-m2 dolgu alanı 5.333-m2 alanın gümrük sahasına dahil edilmesinin, hafriyat çalışması taman sahanın asfaltlanması ve Türkiye Kapı Nöbet/Görev Nokta/Birimlerinin yeni saha alınmasının faydalı olacağı, Dereköy Gümrük Sahasının Modernizasyonunun T sağlanması halinde tespit ve önerilerin TOBB tarafından dikkate alınmasının Dereköy Gümrük Sahasının halen Restoran olarak kullanılan binasının batısın bitimine kadar uzanan güneydeki istinad duvarının yıkılarak bu atıl alanın da k getirilmesi,

3- Dereköy (Aziziye) Gümrük Sahasının Türkiye'den çıkış kısmındaki ve tamamen bozuk olduğu, Türkiye'ye giriş kısmındaki kantarın çalışır vaziyet kapasitesinin düşük (80-ton) olduğu, sahanın genişletilmesi ve muhtemelen TOBB işlet-devret projesi çerçevesinde yeniden yapılması sırasında girişe ve çıkışa ayrı TIR dahil her türlü aracı tartabilecek kapasitede 100'er tonluk birer kantar mo Dereköy Gümrük Sahası yeniden inşa edilene kadar ise mevcut 80 tonluk kantarın getirilmesi,

4- Dereköy Gümrük Sahasına içerisinde her türlü taşıt aracını alabilecek I Ray cihazı olan ve çabuk bozulabilecek çürüyebilecek eşyanın konulabileceği deposunu da barındıran kapalı bir arama hangarının yapılması,

5- Mart 2006 tarihi öncesine kadar başka bir kapıdan giren bir Kapıkule'den Dereköy Kapısına gelen ve Dereköy'den Bulgaristan'a çıkış yapı aracın bilgilerinin Kapıkule'den giriş yaptıktan hemen sonra (5-10 dakikada) De bilgi işlem servisi bilgisayarından görülebildiği, ancak son bir aydır Gümrü Muhabere Elektronik Daire Başkanlığı tarafından yapılan bu transferlerin bir hafta uzaması (gecikmesi) nedeniyle, giren ve çıkmakta olan araçların ilk giriş kayıtlarını bu nedenle Dereköy'de önce aracın giriş kayıt işlemlerinin (mükerrer bir şekilde) ya giriş işlemine istinaden de çıkış işlemlerinin yapıldığı, bu mükerrer kayıtlar neden giriş işleminin çıkışı yapılmadığından sanki ilk giren araç çıkmamış gibi bilgisayar alınabileceği, bilgisayar kayıtlarının bu nedenle yanıltıcı olabileceği, haksız ye yapılabileceği; diğer taraftan bu mükerrer giriş çıkış işlemlerinin aslında A Müsteşarlığı Muhabere Elektronik Daire Başkanlığının bilgisayar işlemcilerin yetersizliğinden kaynaklanarak mecburen yapıldığı, ancak zorunluluktan kaynaklan o kapıdan gerçekte girmediği/çıkmadığı halde girdiği/çıktığı şeklinde yanlış, yan zorunluluktan kaynaklanan usulsüz kayıtlara sebep olduğu, yine Dereköy Gümrük bir ay içerisinde gerek Gümrük Muhafaza gerekse Gümrük Taşıt Giriş Çık bilgisayara işlenmesinde programın tıkanması durumuyla daha sık karşılaşıl gecikmeli ve yolcu ve taşıtları bekleterek gerçekleştirilebildiği, anlaşılmıştır.

Gümrük Müsteşarlığı Muhabere Elektronik Dairesi Başkanlığının işlemci ve programlarının azami 2 (iki) dakikada kayıtları tüm gümrük idarelerine transfer edebilecek şekilde geliştirilmesi ile açılan her türlü beyannameler dahil Gümrük Müsteşarlığı Muhabere Elektronik Daire Başkanlığı Merkez Bilgisayar Hard Disklerine intikal eden tüm bilgilerin Gümrük Müsteşarlığı Denetim Görevlilerinin her birine risk analizi yapmaları ve kaçakçılıkla etkin mücadele edebilmeleri amacıyla Muhabere Elektronik Daire Başkanlığımız tarafından ulaştırılmasının uygun olacağı,

7- Dereköy Gümrük Muhafaza Müdürlüğü personelinin kaçakçılıkla mücadele görevlerini etkili bir biçimde yerine getirebilmeleri için; toplam 10 yeni personele, Dereköy Gümrük Müdürlüğü personelinin görevlerini etkin bir biçimde yerine getirebilmeleri için ise toplam 7 yeni personele ihtiyaç olduğu,

8- Kırklareli İli Dereköy Gümrük Kapısı arası 42 kilometre olup, mesaiye ve nöbete gelip gidecek personelin ulaşımı için 10-15 kişilik bir servis aracına ihtiyaç bulunduğu, keza, Gümrük ve Gümrük Muhafaza Müdürlüklerine hizmet verecek ve gerektiğinde kaçakçılıktan yakalanan sanıklar ile detektör köpeklerin Kırklareli-Dereköy Gümrük Kapısı arası naklinde kullanılabilecek bir Ticari Binek Aracının temin edilmesi,

9- Kaçak olaylarında yakalanan sanıkların gözaltı sürelerinde yemek, içmek ve temizlik ihtiyaçları için ödenek olmadığı, keza narkotik detektör köpeklerin yiyecek ödeneklerinin gelmediği bu konularda gereğinin yapılması,

10- Hizmette etkinliğin sağlanması ve suistimallerin önlenmesi açısından, Dereköy Gümrüğü dahil tüm Gümrüklü Yer/Saha/Kapı/Servis/Salon ve Makamların, 24 saat kamera ile izlenmesini mümkün kılacak, aşikar kameralarla donatılması, bu kayıtların Müdürlük, Başmüdürlük, Genel Müdürlük, Müsteşarlık Makamlarınca ve Gümrük Müsteşarlığı Denetim Görevlilerince istendiğinde her an ya da geriye dönük biçimde izlenebileceği şekilde bir sistem kurulması tespit ve önerilerinde bulunulmuştur

XII- Yayladağı Gümrük Kapısı :

a) Tespit Edilen Sorunlar

1- Yayladağı Gümrük Sahasında, başta tuvalet ihtiyaçlarının giderilmesi, akabinde de temizlik, hijyen ve de sair gereksinimlerde kullanma zorunluluğunu bulunan su temini ve kanalizasyon sistemi konularında sıkıntı olduğu,

2- Gümrük Müdürlüğü'nün hizmet verdiği çok sayıda olmakla birlikte kullanılmayan onlarca odaya sahip binadaki ısınma ihtiyacı sobalarla, Türkiye Giriş noktasındaki Gümrük Muhafaza Nöbet mahallinde ise elektrikli cihazlarla sağlanmaya çalışıldığı,

3- Yakın bir tarihe kadar mum ışığında görevin ifa edildiği, yolcuların güzergahlarını mum ışığına göre tayin ettikleri Yayladağı Gümrük Sahasında, elektrik halen sorun olarak devam etmekle birlikte, kesinti sıklığında jeneratörün devreye sokulduğu,

4- Gümrük sahası içerisinde görev yapan kamu kurum ve kuruluşlarının personelinin dinlenme, yeme gibi ihtiyaçlarına cevap verecek nitelikte hiçbir mahal ve ortamın bulunmadığı,

5- Geçici olarak görevlendirilen personelin barınma ihtiyacını sağlıklı bir şekilde karşılayacak her hangi bir yapı ve düzenleme söz konusu olmadığı,

6- Çam ağaçlarına bağlanmış olarak iptidai bir şekilde sahaya kadar ulaştırılan telefon kabloları sebebiyle iletişimin zaman zaman kesintiye uğradığı,

7- İnsan ve eşyaların yasa dışı geçiş güzergahı üzerinde bulunan ve bu durumun ihtimalinin yüksek olduğu bir bölgede faaliyet gösteren Yayladağı Gümrük sahasındaki Gümrük Müsteşarlığı'na bağlı hizmet birimlerinde teknik cihaz olarak kabul görecek hiçbir ekipman bulunmadığı, Hint Kenevir ekimine sıkça rastlanılan bölgede (Türkiye ve Suriye) bu kapsamdaki girişimleri engelleme açısından caydırıcılığı ifade eden ve tespitini sağlayan Narkotik Köpeği'nin Yayladağı Gümrük Sahasının faaliyete geçtiği tarihten günümüze kadar olan süre içerisinde hiçbir tarihte görev yapmadığı, araç ve yolcuların seyrü seferlerinde, tekniği ve teknolojiyi işaret eden herhangi bir cihaz kullanımının (on-line, x-ray, yoğunluk vb.) söz konusu olmadığı,

8- Personel nicelik ve niteliğinin ideal seviyeden oldukça uzak bir halde olduğu,

9- 2005 yılına kadar geceleri mum ışığı ile aydınlatılan, yine 2005 yılına kadar kış aylarında çamur, yaz aylarında toz, toprak içerisinde bulunan ve içerisinde bulunduğumuz 2006 yılının Nisan ayına kadar da yeterli miktar ve nitelikte suya kavuşturulamayan, personel veya yolcuların acil müdahaleyi gerektirir durumda yararlanılacak Ambulans taşıtı mevcut olmayan, ilçe merkezine götürülmesi veya ilçe merkezinden alınması gereken evrak trafiğiyle, birim amir ve memurlarının yararlanabilecekleri şoför kadrosunda personel bulunmasına karşın resmi hiçbir araca sahip bulunmayan, yolcuların yararlandıkları tuvaletlerde suyu olmayan, 24-24 saat esasına göre görev yapan ve Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü'nü temsil eden, dolayısıyla da mevzuatın Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü'ne tevdii ettiği yükümlülüklerin yerine getirilmesinden sorumlu bulunan geçici görevli 2 adet Gümrük Muhafaza Memuruna (dönüşümlü çalışılması sebebiyle hizmet 1 memur tarafından verilmektedir.) sahip olan, Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü'nün yükümlü olduğu görevlerin, yaklaşık 6 m2 büyüklüğündeki alana sahip mahaldeki 1 masa 1 sandalye ile ikmal edilmesine çalışılan, Yayladağı Gümrük Sahası, Genel Müdürlük Makamının 10.04.2006 gün ve 593 sayılı Onaylarında yer verilen unsur ve görevlendirme bağlamında olumlu kabul edilebilecek hiçbir donanım ve görüntünün söz konusu olmadığı tespit edilmiştir.

b) Çözüm Önerileri :

1-Yayladağı Gümrük Sahasındaki alt yapı eksiklikleri ve çözüm yolları hususunda Başkontrolörlük gözlemlerine dayalı tespitlerle yetinilmeyerek, bu alanda uzman personel görevlendirilmesi,

2- Gümrük ve Muhafaza İdarelerinin sahaya hakimiyet ve etkinliğini arttırmak ve bu cümleden hareketle hakimiyet ve etkinliğe yönelik zafiyetlerin giderilmesi açısından ivedilikle personelin takviye edilmesi,

3- Narkotik ve silah ile mühimmat başta olmak üzere bir çok yasa dışı eşya giriş ve çıkışına müsait duruma sahip Yayladağı Gümrük Sahasında, belirtilen eşyaların tespitine ilişkin her türlü araç, gereç ve teçhizatla donatılması ve bu kapsamda da acil olarak narkotik köpeğe kavuşturulması,

4-Personelin yararlanabileceği nicelik ve nitelikteki sosyal tesis tahsis ve tefrişatının sağlanması,

5- Personelin mesaiye gidiş ve gelişlerinde yararlanabilecekleri servis aracı ile resmi nitelikteki hizmetlerde kullanılmak üzere binek oto tahsisinin gerçekleştirilmesi,

6- Kaçakçılığın sağlıklı bir şekilde önlenmesi ve izlenmesi açısından bir an önce otomasyona geçilmesi,

7- Harabe haline gelen Gümrük Lojmanları ile ilgili olarak yine teknik açıdan uzman personelin tespit ve önerileri doğrultusunda lazım gelen işlerin ikmal edilerek, bu çirkin görünümün ortadan kaldırılması önerilmiştir

XIII- Sarp Gümrük Kapısı :

Tespit Edilen Sorunlar ve Çözüm Önerileri :

Sarp Gümrük Kapısındaki mevcut bütün bina ve sair fiziki altyapının tamamen yıkılıp Yap-İşlet-Devret kapsamında Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) tarafından yeniden inşa edileceği henüz plana son şeklinin verilmediği anlaşılmış; bu nedenle mevcut sahanın fiziki yapısı yerine söz konusu plan üzerinde incelemelerde bulunulmasının daha yararlı olacağı, Sarp Gümrük Sahasının yeni planının çizilmesinden sorumlu mimar ile yüz yüze yapılan görüşme, sırasında gerek Başkontrolörlüğün gerekse sahada görevli Gümrük ve Gümrük Muhafaza Amirlerinin görüş ve önerilerinin adı geçen mimara aktarıldığı; söz konusu plan üzerinde yapılan değerlendirmeler sonucu plana ilişkin düşünce ve önerilerin aşağıda maddeler halinde belirtildiği,

1) Sarp Gümrük Kapısı Planında gümrük sahasının giriş ve çıkış olarak ikiye ayrıldığı ancak giriş ve çıkış sahasının ortasına inşa edilmesi öngörülen sosyal tesisin tek olarak planlandığı, bir başka deyişle, giriş ve çıkış yolcularınca ortak kullanımına hizmet verecek şekilde iki taraflı açık olduğu; bu durumun, giriş ve çıkış yolcu ve sürücülerin birbirlerine karışmasının kontrol, takip ve gözetimde güçlük ve kargaşalığa yol açmasının yanı sıra kaçakçılık ve benzeri usulsüzlüklere zemin hazırlaması bakımından da riskleri beraberinde getireceği düşüncesiyle, inşa edilecek sosyal tesislerin giriş ve çıkış olarak kesinlikle birbirinden ayrılması gerektiği,

2) Gümrük kapılarında, ülkeler için ekonomik, güvenlik ve diğer nedenlerden dolayı daha çok risk ve hassasiyet taşıdığından giriş kontrolüne çıkış kontrolüne nazaran çok daha fazla önem atfedilmesi ve girişlerin öncelik taşımasının esas olduğu, hal böyle iken; kaçakçılığın meni, takibi ve tahkikiyle birinci dereceden sorumlu olan Kaçakçılık İstihbarat Takibat ve Narkotik Gümrük Muhafaza Müdürlüğü'nün hizmetine tahsis edilecek karakolun, zanlıları gözlem altında bulundurma yerleri, üst arama ve ifade alma yerleri ile taşıtlara ilişkin arama hangarının sahanın sırf coğrafi alan bakımından elverişliliği dikkate alınarak söz konusu planda çıkış bölümüne konuşlandırılmasının öngörüldüğü, yukarıda açıklanan nedenlerden dolayı, söz konusu planın, anılan ünitelerin sahanın giriş bölümünde yer alacak şekilde değiştirilmesi gerektiği; yine, Sarp Gümrük Kapısı Planında, taşıtlar için X-Ray cihazının hem giriş hem de çıkış bölümüne konulacağı öngörülmekle birlikte, ilerde bir değişiklik durumunda söz konusu cihazdan sadece bir tane konulması halinde, bunun, aynı şekilde sahanın giriş bölümüne konulmasının gerektiği,

3) Saha içersinde peronlarda verilecek tescil, kayıt, muayene, kontrol, pasaport, ulaştırma ve sair hizmetleri ifa eden personelin görev yaptığı mekanlar ile aralardaki bölmelerin saydamlığın tesisi için olabildiğince camdan yapılması ve farklı birimlerce verilen hizmetlerin ifası sırasında herhangi bir suistimal ihtimaline karşı hizmet yerlerinin dışsal oto kontrole açık olacak şekilde aralardaki mesafenin makul düzeyde birbirlerine yakın olması gerektiği,

4) Kapıdan giriş ve çıkışlarda zaman zaman radyasyon içeren maddelere de rastlanabileceği düşünülerek, söz konusu maddelerin geçici olarak konulabileceği (kurşunla kaplı) uygun bir odanın inşa edilmesi; peronda görev yapan personelin kullanımına sunulacak lavabo, tuvalet gibi imkanların, personelin görev mahallinden fazla uzaklaşmadan yararlanabileceği mesafede tesis edilmesi; sahada görevli personele ait giriş kartlarıyla turnikelerden yapılacak giriş ve çıkışların sonradan izlenebilmesine olanak verecek şekilde geçişlerin elektronik-manyetik kayıt sistemine tabi olmasının gerekli olduğu,

5- Türkiye'de akaryakıt, alkollü içki ve sigara üzerinden alınan vergilerin çok yüksek olması neticesinde, Gürcistan tarafındaki akaryakıt ile free-shoplardaki içki ve sigara fiyatlarının iç piyasaya göre çok düşük kalmasından kaynaklanan yüksek rantların, kapıya yakın her iki taraf yöre insanının normal şartlarda söz konusu olmayacak derecede kapıya yoğun ilgi göstermesine neden olduğu; bu durumun saha giriş noktasında çok sayıda insanın göze hoş gelmeyen kalabalıklar oluşturmasına yol açtığı, söz konusu kalabalıktan kaynaklanabilecek taşkınlıklar sınırda görevli askerler tarafından kontrol ediliyor ise de, zaman zaman kapıda görevli gümrük ve gümrük muhafaza görevlilerin sıkıntı ve zorluklarla karşılaştığı ve hatta bazen fevri sözlü ve fiili saldırılara maruz kaldığı, 2006 yılında getirilen "gidilen ülkede üç gün geçirme zorunluluğu" ve Türk vatandaşlarından 50 $ karşılığı harç alınması uygulamalarının günübirlikçilerin söz konusu muafiyet müessesini suiistimal etmelerinin önüne geçilmesi açısından yerinde olduğu,

Ancak, halen, Gürcistan uyruklu günübirlikçi yolcuların giriş-çıkış sayılarının Türk vatandaşlarına göre çok yüksek olduğu; bunda yurtdışına çıkışlarda Türk vatandaşlarından alınan harca karşılık, Türkiye ve Gürcistan'ın karşılıklı olarak vardıkları anlaşma ile her iki ülke vatandaşlarına üçer aylık sürelerle ücretsiz vize verilmesi uygulamasına geçilmesinin de önemli rol oynadığının anlaşıldığı, yukarıda da ifade edildiği üzere; turistik, ticari ve sair normal seyahat amacı taşımayan sırf zati ve hediyelik eşya muafiyetinden haksız şekilde yararlanma maksadına haiz günübirlikçilerin yetersiz sayıda personelin görev yaptığı kapıya daha fazla iş yükü getirmesinin önüne geçilmesinde Türkiye ve Gürcistan tarafından karşılıklı olarak vizenin makul bir seviyede ücretlendirilmesinin etkili olacağı,

6- 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu'nun 14 üncü, Karayolu Taşıma Yönetmeliği'nin 44 üncü maddesinde; "doğal afet, gerginlik, savaş hali, zorunlu göç, ekonomik ve siyasi kriz benzeri olağanüstü ve zorunlu hallerde sınır mülki idare amirinin vereceği izin dışında sınır kapılarında ve tampon bölgelerde yolcu aktarma, indirme ve bindirmenin yapılamayacağı; yolcuların sınır kapısından yaya olarak geçmek suretiyle bir başka taşıta binmesine müsaade edilemeyeceği" hüküm altına alınmasına rağmen, Sarp Gümrük Kapısının açıldığı 1988 yılından bu yana yolcuların kapıdan yürüyerek giriş-çıkış yapmasına müsaade edildiği; özel ya da toplu taşıma aracıyla giriş ve çıkışların daha kontrollü olması bakımından yolcuların saha içersindeki denetiminin gerek gümrük gerekse güvenlik açısından daha kolay olacağı, diğer taraftan, taşıtla giriş-çıkış zorunluluğunun, günübirlikçiler açısından ilave bir maliyet getirmesi nedeniyle bu türden fazla giriş-çıkışları azaltıcı yönünde disipline edici bir işlev göreceği, sahanın gözetimi ve yolcuların gümrüğe sevk edilmesiyle görevli Gümrük Muhafaza Müdürlüğü'nün yeterli personeli olmamasından kaynaklanan birçok olumsuzluğu da azaltacağı anlaşılan Karayolu Taşıma Kanunu ve ilgili yönetmelik hükümleri gereği Sarp Gümrük Kapısından olağan durumlarda sahadan yaya geçişlerine son verilmesi uygulamasının tesisi yönünde gerekli girişimlerde bulunulması,

7- Sahadaki Ulaştırma Bakanlığı'na bağlı birim tarafından yapılan kontrolün ekseriyetle belge üzerinde kaldığı, aracı bilfiil görmeden evraklar üzerinde yapılan kontrolün amaca dönük olmayıp büyük ölçüde formalitede kaldığı, gümrük kapılarından giriş-çıkış yapan araçların ilgili

mevzuata uygun olup olmadığının belgeleriyle birebir karşılaştırılarak fiilen kontrol ve denetiminin yapılmasını mümkün kılacak gerekli koşulların Ulaştırma Bakanlığı'nca sağlanması gerektiği,

8- Gürcistan'da akaryakıt ürünlerinin %60 daha ucuz olması, taşıt sahipleri ya da sürücüleri mutat dışı yakıt deposu kullanmaya sevk ettiği, standart dışı depoların kullanımının engellenmesine dönük alınan kararların uygulanamadığı; bunun, yakıt depolarının kontrolü ve denetimi ile standarda uygun olmayanların söktürülmesine ilişkin usul ve esasların gerçekçi ve sağlıklı bir yapıya kavuşturulmaması ve konuyla ilgili görev ve sorumlulukların emniyet, ulaştırma ve gümrük idaresi arasında dağılmış olmasının yarattığı belirsizliklerden kaynaklandığı; mevcut uygulamanın standart dışı depolar yoluyla yapılan bir nevi akaryakıt kaçakçılığı ile mücadele etmede yetersiz kaldığı; sonuçta yurtdışından kapıya ekseriyetle mutat dışı depolarla gelen taşıtların geriye çevrilmesinin güçlüğü ile standart fazlası yakıtların gümrükçe çekilmesinin eldeki sınırlı donanım nedeniyle de çoğu zaman mümkün olmamasını gören sürücülerin konuyu daha çok istismar etme yönünde eğilim gösterdikleri, standart dışı yakıt depoları kullanılarak yapılan akaryakıt kaçakçılığının yıllardır yapılıyor olmasından kaynaklanan bir alışkanlık ile bir dönem bölgesel nedenlerden dolayı tolere edilen ve bu yüzden normal veya meşru olarak görülmeye başlanan, bu haliyle sosyal tabanıyla güçlü bir direnç kazanan sorunun çözümünün sadece sınırlı sayıdaki personeli ile gümrük ve ulaştırma idaresine havale etmenin gerçekçi olmayacağı; zaten netice olarak da uygulamanın formalitede kaldığının açık seçik görüldüğü, bu nedenle, devletin, sorunun gerçek büyüklüğüyle orantılı etkin karşı tedbirlerle kararlılığını göstermesi gerektiği,

Bu çerçevede; taşıtların, yurt dışına çıkış yapmak üzere gümrük kapısına gelmeden önce uygun belirli bir noktada yakıt depolarının standart olup olmadıklarının kontrolü ile standart üzeri depoların kesin olarak söktürülmesine ilişkin görev ve sorumluluğun doğrudan doğruya kapıya en yakın Trafik Şube Müdürlüklerine verilmesinin ve saha içersinde görev yapan kurumların da bundan böyle, mutat dışı depoya sahip hiçbir taşıtın gümrük kapısından geçişine müsaade etmemeleri,

9- Yasal düzenlemelerde insani, adalet, ekonomik ve sair amaçlarla getirilen istisna ve muafiyet müesseselerinin çoğunun amaçlanan doğrultuda uygulanamadığı; Türkiye'nin, hukuk sistemine getireceği istisna ve muafiyet uygulamalarında akılcı ve tutucu bir politika izlemesi gerektiği, istisna ve muafiyetlerin çoğunlukla gerçek uygulama amacı dışında suiistimal edilmesiyle; uygulamadan amaçlanan ekonomik beklentilerin karşılanamamasının yanı sıra, yapılan usulsüzlüklerle devletin vergi kayıplarına sebebiyet verildiği, yetersiz sayıdaki gümrük ve gümrük muhafaza personelinin daha fazla meşgul edilmesiyle süratli ve etkin bir gümrük hizmeti verilmesinin engellendiği, geçmişten alınması gereken dersler, hatalı istisna ve muafiyet uygulamalarında ısrar etmek yerine ya söz konusu uygulamaların tamamen kaldırılması ya da akılcı sıkı tedbirlerle disipline sokularak istismarın önlenmesi yönünde çok çabuk hareket edilmesi gerektiğini ortaya koyduğu, free-shopların da bu gün itibariyle, içki ve sigara kaçakçılığın merkezi haline geldiği; buralardan mevzuata uygun olarak yapılan satışların önemli bir kısmının bile kanunun amacına uygun düşmeyen sözde yolcu günübirlikçiler tarafından bir hakkın kötüye kullanılması şeklinde tezahür ettiği; oransal olarak, ihmal edilebilecek sadece çok cüzi bir miktarın amaçlanan kapsamda kaldığı, Gümrük Hattı Eşya Satış Mağazacılığının (free-shop) her yönüyle acilen masaya yatırılması gerektiği, söz konusu uygulamanın tüm gümrük kapıları açısından tamamen kaldırılmasının isabetli olacağı; bunun yapılamaması halinde, giriş yolcuları için söz konusu muafiyetin kaldırılarak, sadece çıkış yolcularının yararlanabileceği şekilde gümrük kapılarının çıkış kısımlarında faaliyet göstermelerine müsaade edilmesi gerektiği tespit ve önerilerinde bulunulmuştur

XIV-İZMİR ALSANCAK LİMANI :

Tespit Edilen Sorunlar ve Çözüm Önerileri :

1- Şu anda Liman sahası içerisinde B ve C kapıları aktif olarak kullanıldığı, söz konusu bu kapılarda da herhangi bir bilgisayar olmadığı için ihbarlı araç kayıtlarının hala manuel bir şekilde tutulduğu, bir günde 1000'den fazla TIR ve konteynırın giriş çıkış yaptığı bir kapıda görevli 2 memurun böylesine ilkel bir uygulama sonucunda ihbarlı bir aracı yakalayabilmesinin gerçekten büyük bir başarı olduğu, böylesine uyuşturucu veya eşya kaçakçılığı yapılmasına çok elverişli bir bölgede güvenliğin sağlanması için mutlak surette gümrükle bağlantılı bir bilgisayar ağının kurulması, ya da en azından her iki kapıya da 1'er adet bilgisayar konularak hem giriş çıkışların kontrollü bir şekilde yapılmasının hem de ihbarlı araçların takibinin sağlanmasının gerektiği, böylece işlerin daha hızlı yürüyeceği, kapı önlerinde yığılmaların asgariye indirileceği,

2- İzmir Gümrük Muhafaza idaresinin önemli bir eksikliğinin de günde yaklaşık 1000'den fazla konteynıra hizmet veren idarede kontrole yönelik olarak bir X-Ray cihazının bulunmadığı, ülkemizin özellikle uyuşturucu trafiğinde güzergah olarak kullanıldığı bilindiği göre bazı kara kapılarında da olduğu gibi İzmir Alsancak liman sahasında kullanılmak üzere acilen bir x-ray cihazının temini gerektiği,

3- X-Ray cihazının yanında soğuk hava depolu arama hangarının da Alsancak Limanı için acil bir ihtiyaç olduğu,

4- Açık parsiyel yük kamyonları ve saha adresli TIR araçlarının giriş çıkış işlemlerinin yapıldığı nokta olan B kapısında kontrol ve denetimin daha sağlıklı yapılması açısından anılan noktaya, sahaya yük getirdikten sonra boş olarak geri çıkan kamyon, kamyonet gibi araçların boş olduğunu pratik şekilde gösteren tavan aynası yapılmasının yararlı olacağı, böylece kapıda görevli memurun çıkış yapan her aracın üzerine çıkmak zorunda kalmayacağı,

5- Yapılan gözlemler sırasında B ve C kapılarının fiziki yapılarının gerek yağmurlu ve gerekse çok güneşli havalarda kapıda görevli personelin performansını olumsuz yönde etkileyeceği kanaati hakim olduğundan, şu anda aktif olarak kullanılan B ve C kapıları ile ilerde kullanılabilecek D kapısına, araç kontrol esnasında personeli yağmur ve güneşten koruyabilecek yüksek tavanlı siperliği yapılması,

6- Türkiye'ye girecek ithal eşyası hakkında ilgili firmalardan eşyanın mahiyetini gösteren bilgileri içeren ve bilgisayarda kullanılabilecek flash disc veya CD temin edilip memurun kullandığı bilgisayara yüklenerek personelin iş yükünün azaltılmasının mümkün olduğu, gelen eşyanın kapıdan çıkarak Türkiye'ye girmesi aşamasında memurun söz konusu eşyayı manuel bir şekilde deftere yazıp sonra eşya çıkarken düşümünü yapması yerine, kendisine daha önceden Excel ortamında verilmiş bilgileri kullanarak bilgisayardan düşümünü yapmasının memura büyük zaman kazandırabileceği,

7-Yukarıdaki maddede sözü edilen tekliflerin aynen Risk Analizi için de kullanılabileceği, bunun için bölgedeki acentelerle görüşülerek gemi henüz limana gelmeden 2-3 gün öncesinden eşyaya ilişkin belgeler (manifesto-özet beyan v.b.) Gümrük ve Muhafaza Başmüdürlüğünde oluşturulacak birime ulaştırılarak bu birimin Emniyet ve Maliye birimleri ile de koordineli bir şekilde çalışmasının sağlanması, gelen bilgilerinde seçiciliğe tabi tutulup Risk profili oluşturulması, binlerce konteynerin giriş, çıkış yaptığı Alsancak Limanında bu şekilde bir analiz yapılmadığı takdirde yasadışı trafiği klasik tedbirlerle önlemenin çok zor olacağı,

8-Dökme maden ihracatı yapılan araçların kullandığı noktada bulunan D kapısının güvenliği için gerekli çalışmalar devam etmekle birlikte kapının henüz tam güvenli bir hale gelmediğinin müşahede edildiği, halihazırda o bölgede kontrol ve gözetim hizmetleri yetersiz olduğundan ve kötü niyetli kişilerin bunu değerlendirmeleri her an için olası bulunduğundan, şu an inşaat halinde bulunan D kapısının bir an önce bitirilmesinin gerektiği,

9- Sahanın değişik noktalarında mevcut kapalı devre kamera sisteminin (CCTV) halihazırda Liman Özel Güvenlik Birimleri tarafından kullanıldığı ve Gümrük Muhafaza Teşkilatının asli görevlerinden biri olan "Gümrüklü yer ve sahaların takip ve muhafazasını sağlamak" görevini bu teşkilatın yerine getirdiği, ancak her ne olursa olsun mevcut sayıları 64 kişiden oluşan Özel Güvenlik personelinin vardiyalı bir şekilde çalışarak A,B,C,D kapılarında hırsızlık, yangın, sabotaj, güvenlik vb. işlerde görev alarak Gümrük Muhafaza personelinin sayıca yetersizliğinden kaynaklanan açığı kapattığı, bu bağlamda, caydırıcılığı artıracağı kanaati hasıl olduğundan, sahayı çevreleyen tel örgülerin değişik noktalarına Liman Sahasının kapalı devre televizyon sistemiyle izlendiğini belirten yazılı panoların asılmasının daha da yararlı olacağının düşünüldüğü,

10- Liman sahasına yükleme veya boşaltmaya gelen araçların geliş veya gidişlerinde İzmir bağlantı yolunun yetersizliği sebebiyle karayolunda büyük bir kargaşaya yol açtıkları ve buna İzmir kent trafiğinin de eklenmesiyle zaman zaman trafiğin kilitlenir noktaya geldiği, ancak bunun yanında bir de İzmir sahil şeridinden geçirilip Çeşme Otobanına bağlanması düşünülerek Liman Sahasının içine kadar viyadükleri inşa edilen ancak, daha sonra İzmir sahil şeridinin kentsel dokusunu bozacağı düşüncesiyle durdurulan İzmir Çevre Yolu kent bağlantısının yıllardır atıl bir şekilde beklediği, herhangi bir yapım çalışmasında bulunulmadığının görüldüğü, limana giriş ve çıkışlarda yaşanan yoğun araç giriş ve çıkışından kaynaklanan kargaşanın önlenmesi için anılan çevre yolunun Çeşme yönüne doğru değil, ters istikamette, Bornova yönüne doğru tamamlanarak yan bağlantılarla liman sahasına giriş ve çıkış verilmesinin doğru olacağı,

11- Yoğun bir ticaret hacmine sahip olan İzmir Alsancak Limanı Gümrüklü Sahasının zeminin oldukça bozuk olduğu, Gümrük Muhafaza İdaresinin asli görevlerini layıkıyla yerine getirmesi için sahada ihraç veya ithal yük taşıyan araçların hareketlerinde, ya da park halinde olduklarında kullanacakları belirlenmiş bir ihracat alanı, ithalat alanı, TIR park yeri, çıkış güzergahı vb. trafik akışını sağlayan alt yapı ve işaretleme sisteminin yapılmasının gerektiği,

12- Tüm gümrük idaresinin otomasyona geçirilmeye çalışıldığı şu dönemde bilgisayar kullanmayı bilmeyen personel kalmaması açısından, yeni işe alınacak personelin mutlaka bir bilgisayar eğitiminden geçirilmesi, halen görev yapan personelin de eğitime tabi tutulması,

13- Limanda görev yapılan süre içinde Gümrük Muhafaza Memuru sayısının oldukça yetersiz olduğunun görüldüğü, memur ihtiyacının bir an önce karşılanması tespit ve önerilerinde bulunulmuştur

XV-İSTANBUL HAYDARPAŞA LİMANI :

Tespit Edilen Sorunlar ve Çözüm Önerileri :

1- Limana ihracat amacıyla gelen açık yüklerin işlemlerinin yapılıp konteynerlere konulması amacıyla sahada 1 Nolu ambarın güneydoğusunda bulunan alanın kullanıldığı, B Kapıdan girerek bu alana ulaşacak ihracat yükü taşıyan bir aracın sahayı bir baştan diğerine

geçmesinin gerektiği, dolayısıyla bu durumun saha içi trafiği olumsuz etkileyeceği, ayrıca bu araçların çıkış için de C Kapıyı kullanmalarının bu kapıdaki yoğunluğu arttıracağı, B Kapıya yakın konumda bulunan bir alanın örneğin şu anda faal olmayan eski RO-RO sahasının bir kısmının bu işlemin yapılmasına yönelik olarak düzenlenmesinin ve açık ihracat yükü getiren araçların da A kapıdan çıkış yapmasının bu sorunu çözebileceği,

2- Haydarpaşa Limanında fiziki muayenesi gereken eşya için özel bir alanın mevcut olmadığı muayenenin saha içerisinde rasgele yerlerde yapıldığı ve eşyanın muayeneden sonra sahadan çıkana kadar, ayrıca muayene işlemi yapılıp mühürlenmek üzere kolcuya sevk edilen eşyanın da mühürleme işlemi belirli bir noktada yapıldığından mührü yapacak kolcuların bulunduğu bu noktaya gelene kadar kontrol dışı kaldığının gözlemlendiği, bu nedenle, liman sahası içerisinde çıkış noktasına yakın uygun ve ayrılmış bir yer belirlenerek fiziki muayenesi gereken konteynerlerin bu alana getirilerek muayenesinin yapılması, ayrıca kolcuların bulunduğu ve mühürleme yaptığı noktanın da bu alanın yanında konuşlandırılması suretiyle, muayeneyi müteakiben mühürlenmesi gereken konteynerlerin de bu alanda mühürlenmesi,

3- Liman gümrüklü sahası içerisinde limanda iş takibi yapan acenta ve firmalar tarafından büro olarak kullanılan baraka ve konteynerlerin bulunduğu ve bunların saha içerisinde düzensiz olarak yerleştirildiği, bu tür büroların gümrüklü saha içerisinden çıkarılarak gümrüklü saha dışında belirlenecek bir yere taşınmasının ve söz konusu acente ve firma elemanlarının işleri oldukça gümrüklü sahaya girip çıkmalarının sağlanmasının idarenin sahaya hakimiyeti açısından daha uygun olacağı,

4- Tasfiyelik hale gelen eşyaların liman içerisinde birkaç yerde korunaksız ve düzensiz olarak depolandığı ve zaman zaman bu eşyaların çalındığı ayrıca iyi korunmadığından telef olduğu tespit edilmiş olup, bu tür eşyaların saha içerisinde korunaklı bir yerde depolanması tespit ve önerilerinde bulunulmuştur

XVI-PENDİK RO-RO TERMİNALİ :

Tespit Edilen Sorunlar ve Çözüm Önerileri:

1- Limandan çekicili olarak gidecek olan tırların Erenköy Gümrüğünün yanında bulunan ve Uluslararası Nakliyeciler Derneği (UND) tarafından işletilen akaryakıt antreposundan yakıt alarak limana geldiği ve buradan yurtdışına gittikleri, Liman ile söz konusu akaryakıt antreposu arasındaki mesafenin uzaklığı göz önüne alındığında bu durumun kaçakçılık açısından sakıncalar oluşturduğu, Liman sahası içerisinde bu tırlara akaryakıt verebilecek bir tesisin bulunduğu ve işletilmeye hazır olduğu ancak henüz izin alma sürecinde olduğundan bu tesisin çalışmadığı bu tesisin faaliyete geçmesi durumunda söz konusu sakıncanın ortadan kalkacağı,

2- Limanda yurtdışına çıkış yapacak araçlara yönelik olarak bir gama-ray cihazı bulunduğu ve yurtdışına çıkış yapacak bütün araçların tarandığı, ayrıca gerek görüldüğünde yurda giriş yapacak bazı araçların da bu cihazdan geçirilerek tarandığı, bu taramaların özellikle yurtdışına çıkan araçlarla yapılan insan kaçakçılığı ve yurda giriş yapan araçlarla yapılan eşya kaçakçılığı yakalamalarında başarılı sonuçlar verdiği, bu çerçevede, yurda giriş yapan araçların taranmasına yönelik bir gama-ray cihazının daha kurulmasının veya çoğunlukla yurda giriş yapacak araçlardan çekicili olarak gelenlerde araçlarda kaçak eşya yakalandığından, çekicili gelen araçların tamamının gama-ray cihazından geçirilmesinin sağlanması,

3- Limanda uygulanmakta olan Araç Takip Formu'nda gümrük idaresince yapılan işlemlere ilişkin kayıt düşülmesine Haydarpaşa Gümrük Müdürlüğü'nün talimatıyla son verildiği, bu nedenle gümrük muhafaza idaresince bilgisayarda yapılan giriş ve çıkış kayıtlarının kapatılmasında zorluklar yaşandığı, gümrük işlemlerinin ikmal edilip edilmediğinin kontrolünün yurda girişte tır karnesine bakılarak yapıldığı, halen gümrük muhafaza idaresince yapılan bilgisayar kayıtlarında ulaştırma birimince yapılan işlemin ikmal edilip edilmediğinin online olarak görüldüğü ve kaydın buna göre tamamlandığı, gerek gümrük işlemlerinin gerekse sahada diğer kuruluşlarca yapılan işlemlerin ikmal edilip edilmediğinin online olarak gümrük muhafaza görevlilerinin kayıt yaptığı bilgisayara iletilmesi halinde kontrolün daha sağlıklı olacağı tespit ve önerilerinde bulunulmuştur

XVII-HABUR GÜMRÜK SAHASI :

Tespit Edilen Sorunlar ve Çözüm Önerileri :

1- 713 dönümlük oldukça geniş bir alana yayılmış bulunan Habur Gümrük Sahası, orijinal planlarında giriş ve çıkış olarak iki bölüme ayrılmakla birlikte şu anda böyle bir fiziki ayrımın gerçekleştirilemediği, giriş - çıkış yapan şoförlerin karışık olarak aynı gümrüklü saha içerisinde bulunmalarının büyük sakıncalar doğurduğu,

2- Sahanın yenilenmesi çalışmaları kapsamında önceki idari binaların yıkılması nedeniyle sahada görevli personelin görevlerini oldukça zor şartlarda yapmaya çalıştığı ve gerek gümrük işlemlerinin gerekse kaçakçılıkla mücadele faaliyetlerinin tam olarak yerine getirilmesinde problemlerle karşılaşıldığı, ancak yeni idari binaların genel itibariyle krokide I.Etap olarak belirtilen ve tamamlanmak üzere olan bölümde olması nedeniyle bu problemlerin bir kısmının kısa süre sonra ortadan kalkabileceği,

3- Gümrüklü sahanın etrafının büyük bir kısmının yüksek beton duvar ve tel örgülerle kapatıldığı, ancak inşaat işlerinin halen devam etmesinden dolayı bazı bölümlerde duvar ve tel örgü bulunmadığı ve bu durumun sahanın kontrolünü zorlaştırdığı, ayrıca; yapım işleri tamamlandığında, saha yüksek duvar ve tellerle kapatılacak olsa da, duvar yüksekliklerinin sahanın dışı ile içi arasında aynı olmadığı, zira; saha içerisinde yüksek olan duvarların sahanın dış çevresindeki yükseltiler nedeniyle dışardan yüksekliğinin yer yer 1-2 metreye kadar düştüğü ve bu durumun sahanın denetiminde zaaflara yol açacağı,

4- Şu an itibariyle Habur Gümrük Sahasında aydınlatmanın yetersiz olduğu, bu durumun da gece çalışmalarını olumsuz yönde etkilediği, ayrıca; mevcut kapılarda bariyer ve kapan sisteminin bulunmadığı, öte yandan; işlemlerin kaydına ve sahanın denetimine yönelik bilgisayar bağlantılarının da tam olarak sağlanamaması nedeniyle çeşitli güçlükler yaşandığı,

5-Gümrük işlemlerinin yapılması için ayrılan peron genişliklerinin uluslararası standartlarda olduğu ifade edilmekle birlikte, gümrük işlem hacminin büyük bir kısmını teşkil edeceği düşünülen bölgenin yapısı ve kapının açıldığı komşu ülkenin durumu dikkate alındığında bu peron genişliklerinin bazı sorunlara yol açacağı, zira; peron ebatları uluslar arası standartlarda olsa bile ne işlem yaptıracak araçların ne de araç şoförlerinin uluslar arası standartlarda olmadığı, bir çok şoförün ağır vasıta ehliyetinin bulunmadığı, hatta sürücü belgesi olmayan kişilerin araç kullandığı ifade edildiğinden, araç ve şoförlerin peronlardan geçişlerde bazı problemlere sebep olabileceği.

6-Şüpheli ve ihbarlı araçların aranmasında kullanılacak hangarların tek kapılı olduğu, dolayısıyla aranacak araçların yükünün boşaltılabilmesi için hangara arka arka girmek zorunda kaldığı, şoförlerin daha çok manevra yapmasına yol açacak böyle durumların ise aramaları uzatacağı ve zorlaştıracağı, ayrıca; hangarların her türlü araç ile yükün aranmasına ve boşaltılmasına elverişli olmadığı, zira; yük boşaltımı için gerekli vinç v.b. gibi sistemlerin bulunmadığı,

7- Irak Devletine uygulanan ekonomik yaptırımların sona ermesi nedeniyle, transit ve ihracat rejimleri kapsamında Habur Sınır Kapısından Irak'a yoğun olarak petrol türevi eşya gönderildiği, ancak; bu tür eşya sevkıyatında, özellikle LPG tanker sürücülerinin, yüklerinin bir kısmını ülke içerisinde sattıktan sonra tonajı tamamlamak için LPG tankerlerine su doldurarak kaçakçılık yaptığının tespit edildiği, fakat; gümrüklü sahada LPG cinsi eşyanın boşaltılmasına elverişli herhangi bir tankın bulunmadığı, Habur Kaçakçılık İstihbarat Narkotik Gümrük Muhafaza Müdürlüğü personelinin kaçakçılığa konu bu LPG tankerlerini kendilerini tehlikeye atarak aradığı ve suyu (LPG'de olabilir) sahaya boşalttığı anlaşıldığından, hem sahada görev yapan personelin, hem de işlem yaptıran kişi ve araçların güvenliği açısından, petrol ve türevlerini aramada kullanılabilecek bir arama/aktarma tankına ihtiyaç duyulduğu,

8- Habur Kaçakçılık İstihbarat Narkotik Gümrük Muhafaza Müdürlüğü bünyesinde faaliyette bulunan ve kaçakçılıkla mücadelede etkin bir görev ifa eden Mobil X-Ray cihazı ile personelinin şu an itibariyle oldukça zor şartlarda çalıştığı, inşaatın tamamlanmasından sonra da giriş ve çıkış bölümlerinde birer tane olmak üzere sahaya 2 sabit X-Ray cihazının kurulacağı, ancak, konuya ilişkin olarak çalışanlarla yapılan görüşmeler sonucunda; X-Ray cihazının çevreye zarar vermeden verimli bir şekilde çalıştırılabilmesi için lüzumlu şartların İdare aracılığıyla ilgililere iletildiği, bu görüşlerin dikkate alınması gerektiği,

9- Habur Kaçakçılık İstihbarat Narkotik Gümrük Muhafaza Müdürlüğü X-Ray cihazında çalıştığı belirlenen yaklaşık 13 personelin görev yapması için projelerde herhangi bir idari binanın öngörülmediği, X-Ray operatörleri için böyle bir çalışma bürosunun yapılmasının hizmetlerin daha sağlıklı yürümesine katkı sağlayacağı,

10- Habur Mülki İdare Amirliği tarafından, çalışanların araçla gümrüklü sahaya girişlerinin yasaklanması üzerine personel araçları sahanın dışına park edilmektedir. Bu durumu istifade eden bazı mükellef ve kişilerin de araçlara zarar verdiği öğrenilmiştir. Öte yandan Habur Gümrük Sahasının yeniden inşası ile ilgili projede, personelin sahaya girişine dair bir kapı ve araçlarını park etmeleri için herhangi bir otopark öngörülmediği anlaşılmıştır. Bu nedenle; çalışanların araçlarını park etmeleri için gümrüklü sahanın dışında bir otoparka ve gümrüklü sahaya giriş için mükelleflerden ayrı bir turnikeli (kartlı) kapıya ihtiyaç bulunduğu,

11- Habur Gümrük ve Gümrük Muhafaza İdarelerinin; gerek personelin sayısal ve niteliksel yetersizliği, gerekse fiziksel/bölgesel nedenlerden dolayı gümrük sahasına hâkimiyet noktasında bazı problemlerle karşılaştığı ve bu sorunları aşmaya yönelik olarak Gümrük ve Muhafaza Başmüdürlüğünün de uygun görmesiyle, Mülki İdare Amirliği tarafından, Irak tarafından gümrüklü sahaya girmeden önce Türk Silahlı Kuvvetlerine bağlı askerlerin, kişi ve araçları aramasına müsaade edildiği, ancak; her ne kadar bölgenin kendine özgü şartlarından kaynaklansa bile bu durumun, gümrük mevzuatına uygun olmadığının bilindiği,

12- Habur Gümrük Kapısının Yap-İşlet-Devret Modeliyle Yapım ve İşletilmesine İlişkin Sözleşmenin 39. maddesine dayanılarak 18.08.2005 tarihinde imzalanan Ek Güvenlik Protokolünde, kapının; inşası, kurulması ve işletilmesi aşamalarında yüklenici firma tarafından

alınacak iş ve işyeri güvenliğine ilişkin tedbirler (şantiyede çalıştırılacak idari kadroların, işçilerin ve araçların çalıştırılma koşulları ve denetimleri v.b. gibi) ayrıntısıyla belirtilmekle birlikte, söz konusu protokolün uygulanmasında gerekli hassasiyetin gösterilmediği, bu durumun ise; idarelerin gümrüklü sahaya hâkimiyetini zorlaştırdığı,

13- Sağlıklı bir değerlendirme yapılabilmesi amacıyla Genel Müdürlüğümüz tarafından Tır Tarama (X-Ray) sistemine günlük 50 araç gönderilmesi öngörülmekle birlikte, Habur Gümrük ve Muhafaza Başmüdürlüğünde bu rakamın çok aşıldığı, bunun nedenlerinden birinin ise; gümrük muayene memurlarının depolarda bulunan akaryakıtın ölçülmesi amacıyla araçları, X-Ray taramasına göndermesi olduğu ve bu durumun her ne kadar Gümrük İdaresinin sahaya hakimiyetini artıracağı sanılsa da, hem X-Ray sisteminin kuruluş amacı, hem depodaki akaryakıtın X-Ray ile ölçülmesinden doğacak sağlıksız sonuçlar, hem de muayene memurlarının yapması gereken görevin gümrük muhafaza personeli tarafından yerine getirilmesi gibi hususlar dikkate alındığında bahse konu uygulamaya son verilmesi gerektiği,

14- Şırnak Valiliği İl Özel İdaresi tarafından, gümrük işlemlerinin daha etkin bir şekilde yerine getirilmesi ve oluşabilecek kuyrukların engellenmesi amacıyla Habur Gümrük ve Muhafaza Başmüdürlüğüne yaklaşık 4 km mesafede bir Tır Parkı inşa edildiği ve bütün araçların belli bir ücret karşılığı burada beklemek zorunda olduğu, bu kapsamda; Şırnak Valiliği ile Gümrük Müsteşarlığı arasında varılan mutabakat sonucunda Habur Gümrük Müdürlüğü İhracat Sevisinin Tır Parkına taşınmasının kararlaştırıldığı; ancak söz konusu kararın çeşitli sebeplerle gerçekleştirilemediği görüldüğü, Habur Gümrük Sahasındaki iş yükünün hafifletilmesi amacıyla Habur Gümrük Müdürlüğü İhracat Sevisinin Tır Parkına taşınmasının faydalı olacağı,

15- Tır parkında alınan ücretlere ilişkin makbuzların ise; Gümrük Muhafaza Personeli tarafından Habur Gümrük Sahasına girişte kontrol edildiği, belirtilen bu uygulamanın nicelik ve nitelik olarak personel sıkıntısı çeken Gümrük Muhafaza İdaresini daha da zor durumda bıraktığı ve asli görevlerin yerine getirilmesinde zafiyete yol açtığı, bu nedenle söz konusu makbuz kontrol hizmetin yukarıdaki teklifimiz doğrultusunda Tır Parkında ve Gümrük Muhafaza İdaresi haricinde bir kurum tarafından yerine getirilmesi tespit ve önerilerinde bulunulmuştur

XVIII-İPSALA GÜMRÜK KAPISI :

Tespit Edilen Sorunlar ve Çözüm Önerileri :

1) İdarede 1 Bölge Amiri, 2 Kısım Amiri ile 27 gümrük muhafaza memuru olmak üzere toplam 32 personelin görev yaptığı, bunlardan 11 memur X-ray araç tarama sisteminde, 2 memur da narkotik detektör görevlerinde çalıştığı için kalan memurların nöbet hizmetleri için yetersiz kaldığı, özellikle yaz aylarında bu durumun had safhaya çıktığı, dolayısıyla, yoğun yaz sezonlarında "12 saat görev 24 saat istirahat" şeklindeki nöbet sistemine geçilmesi için yeterli personel takviyesi gerektiği,

2) Uyuşturucu sevkiyatı riskinin bu denli yüksek olduğu kapıda, uyuşturucu maddelerin tespitinde kullanılan Ion Scan detektörüne ihtiyaç olduğu, bölgeye en yakın uyuşturucu laboratuarının yaklaşık 250 km. uzaklıktaki İstanbul ilinde olması nedeniyle kısa sürede tahlil ve tespit imkanı verecek bu cihazla şüpheli yolcuların, şoförlerin ve uyuşturucu ile temas edilen şahısların üzerleri ve bagajlarının kontrolünün de yapılabileceği,

3) Gümrüklü saha giriş ve çıkışında yer alan Gümrük Muhafaza Kapı Kayıt yerlerinin bilgisayar başında araç kaydı yapan personelin "kaydedeceği aracı görmesine imkan vermeyecek

bir konumda olduğu", bu kapalı mekanların araç girişi olan tarafa doğru büyük pencereler açılmak ve dolayısıyla gelen araçların net olarak görülmesine imkan sağlayacak şekilde düzenlenmesinin yararlı olacağı,

4) İpsala Gümrük Kapısında kurulan x-ray konteynır ve araç tarama sisteminin kaçakçılığı önlemede daha etkin bir şekilde kullanılmasına yönelik olmak üzere;

a) Riskli olduğu düşünülerek X-ray'a araç sevkeden muhafaza kayıt noktalarındaki personelin uygun şartlarda çalışmaması ve risk analizini verimli bir şekilde yapabilecek eğitimden yoksun oluşu nedeniyle x-ray tarama sisteminin beklenen verimi sağlayamadığı, bu nedenle, uygun şartlarda görev yapacak ve genel-yerel risk analizinde uzman personel tarafından yapılacak isabetli araç yönlendirmeleriyle bu cihazın verimli olarak kullanılması halinde kaçak yakalama olaylarının artacağı,

b) Çin menşeli teknoloji firması tarafından tesis edilen x-ray cihazının 3 yıllık garanti süresinin bitmesi nedeniyle kontrol kabininde kullanılan bazı monitörlerde ve donanımlarda, ayrıca küçük araç taramasında kullanılan liftlerde meydana gelmiş olan arıza ve yetersizliklerin bir an önce giderilmesi için teknik destek sağlanması gerektiği,

c) Elektrik kesintisinin sık sık yaşandığı Gümrük Kapısında, kısa süreli elektrik kesintilerinde kullanılmak üzere "transformer" kullanılmasının ani elektrik akımı düşmelerinden ve yükselmelerinden kaynaklanan donanımsal arızaları önleyeceği düşünüldüğünden bahse konu donanımın sağlanması,

5) İpsala Gümrük Sahasında öncelikle kaçakçılıkla mücadelede görevli sivil ekibin olmaması nedeniyle, araç aramalarını verimli olarak yapmanın mümkün olmadığı, özellikle uyuşturucu olmak üzere yüksek derecede kaçakçılık riskine sahip kapıda, kaçakçılıkla mücadele hizmetlerinin sadece 1 memurla yapılması riskin büyüklüğüne karşı kaçakçılıkla mücadele eden kadronun sayısının çok yetersiz olmasının mevcut yapıyı özetlediği, dolayısıyla, Kaçakçılık İstihbarat Gümrük Muhafaza Bölge Amirliğinde kaçakçılıkla mücadelede deneyimli ve aktif personelin görevlendirilmesi gerektiği,

6) Araçların x-raya sevk edilmesinden sonra personel eksikliği yüzünden araca refakat edecek memur olmamasından dolayı x-ray tarama formunun şoföre verilerek x-raya gönderilmekte ancak aracın hemen kontrole gidip gitmediği, araçtan kaçak eşya ya da narkotik maddeyi atmak, saklamak, başkasına vermek gibi suistimallere kalkışılıp kalkışılmadığının tespit edilemediği, bu yüzden, araç personel refakatiyle gönderilmeyecekse, istismara meydan vermeyecek derecede aracın giriş noktasından x-ray tarama noktasına kadar sevkedilmesini sağlayacak arındırılmış ve sadece x-ray tarama noktasına gidecek bir tali yolun yapılması,

7) Müdürlük bünyesinde bir bagaj tarama x-rayının olmaması nedeniyle, bagaj muayene ve aramalarının halen elle yapılmaya çalışıldığı, özellikle giriş çıkış yoğunluğunun fazla olduğu zamanlarda yolcuların bagajlarının (özellikle otobüslerde) gerektiği şekilde incelenmemesinin mevcut kaçakçılık ve uyuşturucu riskini çok artırdığı, modern İpsala Sınır Kapısında, eşya muayene ve kontrolündeki eksiklik ve zaafın giderilmesi ve kontrollerin sağlıklı yapılabilmesi için, büyük bagajların da kontrolüne uygun bagaj x-ray cihazlarının kullanılması,

8) Gümrüklü sahanın içinde yer alan, gümrük ve mali mevzuat yönünden yasal bir dayanağı olmayan muhtelif eşya satış yerlerine (mevcut Free shopdan ayrı olarak) eşya taşıyan araçların sahaya giriş ve çıkışlarının yalnızca araç plakası bazında olduğu, araçlarda yer alan

malların muhteviyatı ile ilgili ne gümrük müdürlüğüne ne de gümrük muhafaza müdürlüğüne bir beyanatta bulunulmadığının tespit edildiği, konunun yasal zemine kavuşturulması ve araçla eşya sevkiyatlarında kaçakçılık ve bilhassa uyuşturucu maddeler yönünden mevcut riskin ortadan kaldırılması için ilgili Müdürlüklerin gerekli tedbirleri almalarının sağlanması,

9) İpsala Gümrük Kapısının arındırılmış gümrüklü saha fonksiyonunu bozan Triptik Ofisi ile Ticaret Odası Ofisinin gümrüklü saha dışındaki kapı ve pencerelerinin iptal edilerek, saha içerisindeki cephelerden kapı ve pencere açılmış biçimde hizmet verilmesinin sağlanması,

10) Aramalarda kullanılmak üzere, videoskop cihazı ile uyuşturucu test kitine şiddetle ihtiyaç bulunduğu,

11) Gümrüklü sahadaki giriş ve çıkış olarak belirlenen sahaların ayrıştırılmış olmadığı, giren ve çıkan yolcuların birbirleriyle münasebetlerine karşı engelleyici bir konumunun olmadığı görülmüş olup, bu nedenle sahanın giriş ve çıkış olmak üzere bölünmüş bir fiziki yapıya kavuşturulması gerektiği tespit ve önerilerinde bulunulmuştur

XIX- AMBARLI LİMANI VE GÜMRÜK SAHASI :

Tespit Edilen Sorunlar ve Çözüm Önerileri:

1- Ambarlı Limanına gelen veya limandan giden konteynırların şüphe, ihbar veya risk durumunda en kısa sürede ve sağlıklı bir şekilde kontrolünün yapılabilmesi için en az 1 adet mobil veya yarı mobil X-Ray cihazına ihtiyaç bulunduğu, işletici kuruluş yetkilileriyle yapılan görüşmede gerekli mutabakatın sağlanması halinde 1 adet X-Ray cihazının kendileri tarafından alınabileceği,

2- Gerek iskele gerekse geçici depolama yerlerine giriş çıkışta Gümrük Muhafaza tarafından tutulan defter kayıtlarının oldukça sağlıksız ve hiçbir amaca hizmet etmediği, gereksiz personel istihdamına neden olduğu, giriş çıkışla ilgili kontrol bakımından hiçbir fayda sağlamadığı, bu nedenle bu kayıtların bilgisayar ortamında tutulmasının ve tutulan kayıtların sürekli olarak analiz edilip buradan elde edilen bilgilerle daha seçici ve doğrudan kaçakçılık faaliyetini önlemeye dönük kontrol işlemlerinin gerçekleştirilmesinin gerekli olduğu,

3- Gümrük Muhafaza tarafından yapılmakta olan gemi kontrol işlemlerinin ve firma dilekçelerinin bilgisayar ortamında takip edilmesi, bunun yanında Türkiye'de liman Gümrük Muhafaza Müdürlükleri arasında bir otomasyon sistemi kurularak gemi takiplerinde etkinliğin de artırılması,

4- GÜMSİS projeleri kapsamında Ambarlı Gümrük Sahasının kapalı devre kamera sistemi ile Merkezden izlenmesi projesinin hayata geçirilmek üzere olduğu, ancak gerek Ambarlı Limanı gerekse diğer liman ve kapılarda yürütülmekte olan bu tür merkezden kamera ile izleme çalışmalarından ne tür bir fayda beklendiğinin anlaşılamadığı, çok miktarda personel israfına yol açtığı düşünülen böylesine bir uygulamaya derhal son verilerek, bu işlemin ilgili İdareler tarafından yürütülmesinin temin edilmesinin gerekli olduğu,

5- Limanın deniz tarafı sadece işletici kuruluşların kontrolünde kamera ile takip etme dahil her türlü güvenlik tedbirinin uluslar arası standartlarda sağlandığı, burada işletici kuruluşların kullandığı kameraların Gümrük Muhafaza tarafından da kullanılabileceği bir sistem geliştirilmesi halinde ilave bir tedbir almaya gerek olmadığı,

6- Gerek Ambarlı gerekse özel sektör tarafından işletilen diğer liman, kapı veya havalimanlarında işletici kuruluşlarla Gümrük ve Gümrük Muhafaza İdareleri arasında kaçakçılığı önleme ve saha güvenliği konularında işbirliği anlaşması imzalanmasının, kaçakçılığı önleme faaliyetleri bakımından son derece önemli ve gerekli olduğu,

7- Ana Liman Terminal sahasının büyük bir kısmının gümrüklü yer ve saha olmaması nedeniyle, gümrük işlemlerinin gümrüklü yer saha ya da geçici depolama alanı yeri statüsündeki diğer yerlerde yapılması zorunluluğunun ortaya çıktığı, bunun doğal sonucu olarak ta gereğinden fazla bir tıkanıklık yaşanmakta ve zaman zaman yoğunluk nedeniyle hem liman işletmesinin hem de Gümrüğün hizmetlerinde aksamalar yaşandığı, bu sorunun tüm Ana Liman Terminal Sahasının giriş kapısından itibaren gümrüklü saha olarak belirlenmesi ile aşılabileceği,

8- İşletici kuruluşun Gümrük Kanunu ve Yönetmeliğinden kaynaklanan bina demirbaş, teçhizat, sarf malzemesi gibi kamu hizmetinin yürütülmesine ilişkin sorumluluklarının yerine getirilmesinde de zaman zaman sorunlar yaşandığı; kimi zaman ağırlıklı olarak Gümrük İdarecileri tarafından kamu hizmetinin yürütülmesi ile doğrudan ilgisi olmayan birtakım taleplerin gündeme geldiği, ambarlı benzeri özel sektör tarafından işletilen gümrük sahalarında işletici kuruluş sorumluluğunun, kamu hizmetinin yürütülmesi ile doğrudan ilgili bina, demirbaş, teçhizat ve sarf malzemesi ile sınırlı tutulması bunun dışında doğrudan hizmetin yürütülmesi ile ilgisi olmayan keyfi taleplerde bulunulmaması konusunda ilgili idarelerin Başmüdürlükler kanalı ile uyarılmasının gerekli olduğu,

9- Ambarlı Gümrük Sahasında bir arama hangarı bulunmadığı, ağırlıklı olarak konteynır giriş çıkışının yaşandığı bu limanda hali hazırda Ana Terminal Sahası içerisinde arama hangarı yapılabilecek uygun bir alan bulunmadığı, aranması gereken konteynırların her iskelede yükleme sahası olarak veya tam tespit sahası olarak belirlenmiş yerde aramaya tabi tutulduğu, bu aşamada Arama Hangarının bir ihtiyaç olarak gözükmekle birlikte, yapılan incelemede çok da gerekli olmadığı kanaatine varıldığı, bu liman için mobil veya yarı mobil bir X-Ray cihazının tahsis edilmesiyle, konteynırlar için yapılacak kontrol işleminin etkinliğinin ciddi bir biçimde artacağı, ayrıca konteynırların arama işlemlerinde Arama Hangarına ciddi anlamda bir ihtiyaç olmadığı,

10- Ambarlı Limanında, gerek limanın özelliği gerekse buradan yalnızca eşya giriş çıkışı olması, diğer bir ifade ile yolcu ve binek araç giriş çıkışının olmaması nedeniyle, sınır kapı benzeri kaçakçılık olaylarının olma ihtimalinin bulunmadığı, bu nedenle kaçakçılığı önleyici tedbirler ile, önleyici kontrol süreçlerinin bu sahaya özgü düzenlenmesi gerektiği, bu çerçevede iskele giriş çıkışlarında kayıt veya kontrol yapılmasının daha doğru bir ifade ile nöbet tutulmasının, kaçakçılığı engelleme bakımından bir fayda sağlamadığı, burada Gümrük Muhafaza Müdürlüğü personelinin daha dinamik görev yapabilecek şekilde örgütlenmesi gerektiği, Bu örgütlenmeye uygun altyapı ve donanımın temin edilmesinin ise, bu aşamada rahatlıkla aşılabilecek problem olduğu, Genel Müdürlüğümüzce kaçakçılık olaylarına ilişkin kayıtların tutulduğu Kaçakçılık Bilgi Bankası bilgilerinin analiz edilmesi, analizlerden elde edilecek verilerin, diğer kaynaklardan elde edilecek bilgilerle ve yerel düzeyde yapılan analizlerle bir arada değerlendirildikten sonra, genel anlamda ve hiçbir etkinliği olmayan bir kontrol süreci yerine, bu analiz süreci sonucunda tespit edilen şüpheli konteynırların kontrol edilmesinin sağlanabileceği bir sistemin geliştirilmesinin son derece önem arz ettiği,

11- Hem Ambarlı hem de diğer gümrüklerde gümrük denetim kontrol sürecinin ciddi bir şekilde sorgulanması gerektiği, Ambarlı Gümrük Müdürlüğü ile yapılan görüşmede "kırmızı hatta" düşen konteynırların oldukça az bir kısmında usulsüzlük tespit edildiği bilgisinin alındığı, bu durumun da "kırmızı hat" uygulamasında kullanılan kriterlerin sağlıklı tespit edilemediği ve amaca

hizmet etmediğini gösterdiği, öncelikle üzerinde durulması gerekli en önemli hususun kırmızı, yeşil, sarı veya mavi hat yönlendirmesinin tamamen mükellefin beyanı doğrultusunda bilge sistemi tarafından yapılması olduğu, sistem beyana dayalı olduğu ve risk kriterleri yine beyan edilen eşyanın niteliğine göre yönlendirme yapıldığı için, beyanın yanlış yapılması halinde sistemin bunu denetleme, kontrol etme ve ortaya çıkarma imkanının bulunmadığı, örneğin "alkollü içecek" getiren bir mükellefin, bunu "topraktan mamul eşya" olarak beyan etmesi halinde, firmanın daha önce herhangi bir usulsüzlüğü tespit edilememiş ise, yani sicili temiz ise, sistemin bu ithalat işlemini kırmızı hatta değil yeşil hatta yönlendireceği, bu nedenle bu sistemin sağlıklı işlemediğinin gayet aşikar olduğu, bu nedenle bu sistemin Gümrükler Genel Müdürlüğü tarafından yeniden gözden geçirilmesi ve daha sağlıklı işleyen bir sistem geliştirilmesi gerektiği, bu aşamada Gümrük Muhafaza Genel Müdürlüğü Kaçakçılık Bilgi Bankası kayıtlarının da kullanılmasının son derece faydalı olacağı tespit ve önerilerinde bulunulmuştur